Varan 3

FAŞİST HAREKETİN TURGUTLU DOSYASI

● Davadan dönen MHP Turgutlu İlçe Başkanı'nı kim öldürdü? ● Turgutlu'da faşist örgütlere para veren patronlar ● Turgutlu'daki faşist militanların tam listesi ● Turgutlu'da bombalanacak ev, büro, dükkan ve otomobillerin tam listesi ● Faşist obalardaki eğitim programı ● Faşistlerin «kurtarılmış bölgeleri» ve krokileri.

Bugün 5. Sayfada

TURGUTLU'NUN KIRMAHALLE SEMTİNDE BİR SALDIRI HALİNDE FAŞİSTLERİN KAÇABİLECEĞİ YOLLAR RAPORLA İLÇE ÖRGÜTÜNE SUNULMUŞTU.

500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2237

ÇARŞAMBA 19 EYLÜL 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Meteoroloji'ye doldurulan MHP'liler çalışmayı aksattı

Ankara (ANKA) — Meteoroloji Genel Müdürlüğüne, eski Devlet Bakanı Ali Rıza Septioğlu döneminde alınan MHP'li militanlar nedeniyle meteoroloji çalışmalarının aksadığı, Genel Müdürlüğün görev yapamaz duruma sokulduğu belirtildi.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünde yaratılan bu olumsuz koşullar bir rapor halinde başbakanlığa sunularak gerekli önlemlerin kısa sürede alınması istendi.

Başbakanlığa verilen raporda, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nde yetenekli personelin [illegible]

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Faşizmin üstüne gidemeyen CHP belge yayınladı

Uluslararası faşist hareketle MHP iç içe...

● F. Almanya partisi NDP ile MHP'nin ideolojik ilkelerinin aynı olduğu belirlendi

Ankara, (Politika) — Federal Almanya'da kurulu Neofaşist Alman Milli Demokratik Partisi NDP Başkanı'nın MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'e gönderdiği yanıt mektubu iki parti arasındaki ilişkilerin 1970'lere dek uzandığını belgeliyor. NDP Başkanı Adolf Von Thadden'in 1970'de MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'e gönderdiği mektupta «Partilerimiz arasında temel ortak ideolojik ilkeler mevcuttur. Bu dostluk ilişkilerini geliştirmeyi ve güçlendirmeyi sizinde arzuladığınıza eminim» deniliyor.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkez Yayın Organı CHP'den Haberler Gazetesi'nde NDP Başkanı'nın, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'e gönderdiği mektubun fotokopisi de yer almakta. Mektupta özetle şöyle deniliyor:

... «Sayın Türkeş,

Mektubunuz beni çok sevindirdi. Benim ve partim hakkındaki övücü sözleriniz için çok teşekkür ederim. Partilerimiz arasındaki amaç birliğine ilişkin anlayışınız beni özellikle çok sevindirdi.

... Partilerimiz arasında temel ortak ideolojik ilkeler mevcuttur. Bu dostluk ilişkilerini geliştirmeyi ve güçlendirmeyi sizin de arzuladığınıza eminim. Bu nedenle partilerimiz arasındaki ilişkileri kapsamlı bir biçimde geliştirmeye yönelik önerilerinizi memnuniyetle karşılıyorum... Gençlik kollarının gruplar halinde mübadelesini oy birliği ile kabul ettik.

... Sizi kişisel misafirim olarak kabul etmeme izin verir misiniz? Ülkelerimizin politik sorunlarını konuşmak ve karşılıklı yardım olanaklarını aramak benim için büyük bir zevk olacaktır.»

CHP'den Haberler Gazetesi'nde ayrıca ND'P'nin 1964

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

İstanbul'da memurlar dün 2 saat işi durdurdu

● İşi bırakma eylemine katılan memurlar yan ödeme ile getirilen 140 liralık artışın kendileriyle alay etmek olduğunu söylediler ve sendikal hakkın verilmesini istediler.

İstanbul, (Politika) — İstanbul'daki birçok kamu kuruluşunda memurlar dün işi bırakarak, yavaşlatarak, forumlar düzenleyerek yan ödeme kararnamesini protesto ettiler. 140 liralık yan ödeme artışının kendileriyle alay etmek olduğunu belirttiler. Milli Eğitim Müdürlüğünde iki saatlik işi bırakma eylemi uygulayan memurlar, sendikalaşma hakkının kendilerine ta-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

CHP eylemlere karşı çıktı

● Mimar ve mühendislerin eylemini demokratik kuruluşlar yayınladıkları bildirilerle desteklediklerini açıkladılar

Mimar ve Mühendisler ilk ihtarı bugün yapıyor

Haber Merkezi — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne üye mimar ve mühendisler toplusözleşmeli sendikal hakların alınması, hayat pahalılığın son bulması ve ücretlerin arttırılması amacıyla bugün çalışmayacaklar. Mimar ve mühendislerin eylemine CHP'nin karşı çıktığı bildiriliyor. Bu arada çeşitli demokratik kuruluşlar yaptıkları açıklamalarla eylemi desteklediklerini bildirdiler.

Mimar ve mühendisler, TMMOB'nin aldığı karara uyarak bu sabah işyerlerine gidecek, ancak çalışmayacaklar. Teknik elemanlar iş yerinde sorunlarını duyuracakları forumlar düzenleyecek ve Başbakana ekonomik demokratik taleplerini iletmek üzere tek tip bir mektup göndereceklerdir.

İşyerlerinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin yayın organı «Birlik haberleri»nin dağıtılacağı, işyerinin yetkili makamına iletilmek üzere bir dilekçe toplanacağı öğrenildi. Tüm mühendis ve mimarlardan toplanacak olan dilekçelerde o işyerinin yetkilisinden teknik elemanların sorunlarına sahip çıkması ve yardımcı olması isteniyor. Teknik elemanlar sorunlarını dile getirmek üzere daha sonra işyerlerinde forumlar düzenleyecekler.

İzin alınabilen yerlerde de teknik elemanlar valilik, kaymakamlık gibi mülki amirliklerin önünde içinde bulundukları şartları sergilemek için peynir ekmek yiyecekler. Birçok işyerinde

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Öğretmenler de 29 Eylül'de yığınsal eylemler yapacak

Ankara, (Politika) — Tüm Eğitim - Öğretim Emekçileri Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu bir açıklama yaparak baskıların kaldırılması, faşist saldırıların kırılması ve sendikal hakların kazanılması yolunda kitlesel eylemler düzenleneceğini bildirdi. 29 Eylül günü Ordu, Eski-

Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

Bağımsız aday Onger «TMMOB'nin eylemi haklıdır» dedi

İstanbul (Politika) - İstanbul bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger, TMMOB'nin düzenlediği eylemi desteklediğini açıkladı.

Onger açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Ülkemizde mühendis ve mimarların çalışma ve yaşama koşulları, bunalımın derinleşmesi sonucu artan hayat pahalılığı, enflasyon ve işsizlik karşısında hızla ağırlaş-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

BP'ye gelen 170 milyon liralık kaçak hammadde elegeçti

● Emniyet Gümrük Muhafaza ekipleri kaçak maddeler BP dolum tesislerine boşaltılırken baskın yaptı

● İsveç bandıralı gemide elegeçen kaçak maddelerle ilgili olarak gemi kaptanı ve 20 kişi gözaltına alındı

İstanbul, (Politika) — Bir istihbaratı değerlendiren Emniyet Müdürlüğü Gümrük Muhafaza Ekipleri, Kartal BP Dolum Tesislerine yük boşaltmak isteyen İsveç bandıralı «CORİNA» adlı gemide arama yaptılar. Yapılan arama ve kontrolde gemide bulunan ve 170 milyon lira değerindeki kimyevi maddenin kaçak olduğu anlaşıldı. Yetkililer yakalanan «Tloune»nin tiner ve boya gibi kimyevi maddelerin yapımında kullanıldığını belirttiler.

Olayla ilgili olarak «Corina» gemisinin kaptanı ve 20 kişi gözaltına alındı. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

MEMLEKETTEN İNSAN MANZARALARI

TEKELLER, "KÂR ARTMAZSA SSK'YA İLAÇ YOK" DİYOR

● İstanbul Eczacı Odası yöneticilerinden Zekeriya Kızıl «Zam konusunda tekellerin isteklerini kabul eden iktidarın tekellere ödün üstüne ödün veren tutumundan cesaret alan ilaç sanayicileri Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve SSK'yı, milyonlarca işçiyi ve ailesini ilaçsız bırakmakla tehdit ediyor» dedi.

İstanbul, (Politika) — Sosyal Sigortalar Kurumu'na yaptıkları ilaç satışlarında daha yüksek kâr oranının kabul edilmesini isteyen Türkiye İlaç İşverenleri Sendikası milyonlarca işçi ve ailesini ilaçsız bırakma tehdidinde bulundu. Kısa adı TİEİS olan Türkiye İlaç İşverenleri Sendikası SSK'ya yapılan indirimi yüzde 6'dan yüzde 3'e düşürmek isterken, nakliye giderlerinin de SSK tarafından yüklenilmesini dayatıyor.

SSK ile aralarındaki ilaç satış koşullarıyla ilgili anlaşmanın kendi çıkarlarına göre yeniden düzenlenmesini isteyen ilaç tekelleri geçtiğimiz hafta SSK yetkililerine başvurdular.

İlaç tekelleri ile SSK arasındaki yürürlükteki anlaşmaya göre, ilaç işverenleri SSK'ya yaptıkları satışlarda yüzde 6 indirim uygulamak

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

ABD ile üsler pazarlığı başlıyor

● Türkiye Dışişleri yetkilileri 9 Ekim'e kadar Amerika ile bir anlaşmaya varılabileceğini söylediler.

Ankara (A.A.) — Türkiye ile ABD arasındaki Savunma İşbirliği Anlaşmasının yeni koşullarını belirlemek amacıyla 18 Ocak'tan bu yana devam eden ve ortaya çıkan sorunlara ilişkin hükümetlerin görüşlerinin alınması için bir süredir ara verilen görüşmeler, bugün yeniden başlayacak.

Dışişleri yetkilileri, anlaşmanın, Türkiye'de bulunan üslerin faaliyetlerini düzenleyen geçici statünün süresinin sona erdiğini ve 9 Ekim tarihine kadar imzalanmasına çalışılacağını bildirdiler.

U-2 UÇAKLARI

Dışişlerine yakın kaynaklar, ABD ile SSCB arasında imzalanan Stratejik Silahların Sınırlandırılmasına ilişkin SALT-2 anlaşmasının denetlenmesi amacıyla ortaya atılan U-2 uçakları konusunun ise, Türkiye - ABD

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

CHP il yöneticisinin öldürülmesi sert tepkilere yol açtı

Haber Merkezi — Gaziantep CHP İl Yönetim Kurulu üyesi ve Belediye Başkan Vekili Dr. Rauf Yılmazer'in önceki gün öldürülmesi sert tepkilere yol açtı. Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit yayınladığı başsağlığı mesajında cinayetin insanlık adına utanç verici olduğunu belirtti ve suçluların ergeç cezalarını bulacaklarına inandığını söyledi. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyince yayınlanan bildiride de Dr. Rauf Yılmazer'in öldürülmesi nefretle kınandı ve can güvenliğinin sağlanması için etkin önlemlerin alınmaması halinde sağlık hizmetlerinin duracağı bildirildi. Hekimlerin, silahlı saldırılar sonucunda öldürülen meslekdaşları için «Genel Saygı Duruşu» yaptıkları günde öldürülen Dr. Rauf Yılmazer'in Türk Tabipleri Birliği Büyük Kongresi delegesi olduğu belirtilen açıklamada «Terörün sürekli biçimde devamı karşısında, ge-

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

İzmir'de bir kahve tarandı 1 kişi öldü 2 kişi yaralandı

● İGD üyesi Hürriyet Er'i öldürmekten sanık Sait Haluk ve yedi arkadaşı yakalandı.
● Profilo işçileri ÜGD binası önünde silahlı saldırıya uğradı, bir işçi yaralandı.
● Ankara'da ODTÜ üyesini öldüren 3 MHP yanlısı hakkında idam cezası istendi
● Mamak Cezaevi'ne silah sokarken yakalanan MHP yanlısı avukat tahliye edildi
● TİP Kartal, Sapanbağları Lokaline patlayıcı madde koyan MHP yanlıları polislerle çatışarak kaçtı

● Haberi 7. Sayfada

Ege Tıp'ta 200 asistan Dekan'ın istifasını istedi

İzmir, (Politika) — Ege Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı 200 asistan Mart ayından beri gösterge farklarının ödenmemesini ve nöbet tazminatlarının yarısının vergi olarak kesilmesini protesto ettiler. Dekanlığa bu konuda dilekçe veren asistanlar Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Baha Temel'in tehdit ederek haklarında soruşturma açtıracağını söylediğini bildirdiler.

Dekanın istifasını isteyen asistanlar adına bir açıklama yapan TÜMAS İzmir Şubesi de açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

«Çeşitli yasal başvurulara rağmen gösterge artış farkları hâlâ ödenmiyor. Nöbet tazminatları bir tek bizim hastanemizde yarısı kesilerek ödeniyor. Bazı dallara verilmesi gereken meslek niteliği tazminatları verilmiyor. Bu yasal haklarımızın alınması birlikte güçlü ses çıkarabilmemizden geçiyor. Gerici güçlerin haklarımızı gasp eden tutumuna karşı asistan arkadaşlarımız seyirci kalmayacaktır.»

Okurlardan Politika'ya

Adalet Bakanı Mehmet Can'a açık mektup

Sayın Adalet Bakanı,

Sizi, Haruniyeli emekçi halk, ilerici öğretmenler ve gençlik, önceleri «Kadirli Kaymakamı» ünvanıyla tanır, emekçi halkın yanında, toprak ağalarına karşı savaşım veren biri olarak bilirdik. Bu nedenle sizi destekledik

Amacımız, sizi «Kadirli Kaymakamı» olarak Ankara'ya göndermekti. Sizin için «Halkın istemlerini dinler, demokrasiden yana olanları destekler, gericiliğe, ırkçılığa, her türlü baskıya karşı mücadele verebilir» diyorduk.

Geçmişteki somut eyleminiz, bizde böyle bir kanı uyandırmıştı. Öğretmen - gençlik kolları sıvayıp köy - köy, kasaba - kasaba sistemin gereği olan delege avcılığına çıkarak sizi Ankara'ya gönderebilmiştik.

Yalnız Haruniye'li ilerici öğretmen ve gençlik değil, tüm Adana yöresi sizin saylav olmanızı istemiş ve güç birliği yaparak çalışmışlardı. Hatta Cumhuriyet ve Yeni Ortam gazete yazarları, «Bir Kadirli Kaymakamı Mehmet Can Geliyor» diye yorumlar yapıyorlardı.

Neydi sizden istediklerimiz? Öğretmen ve tüm çalışanlara sendika hakkının verilmesi, ekonomimizin IMF ve benzeri emperyalist sistemin denetiminden kurtarılması, ABD üslerinin sökülüp atılması, antidemokratik yasaların kaldırılması, işçiye, köylüye toprak verilmesi, devlet dairelerinden faşist militanların temizlenmesi vb. emekçi halk yararına olan şeylerdi.

Sayın Bakan, hükümet olduğunuzdan bugüne dek yukardaki istemlere ne gibi bir çözüm getirdiniz? Bu istemlere uygun hareket etmek şöyle dursun, işçi sınıfına ve emekçi halka daha da ağır yükler yüklediniz. İmdi, size soruyoruz, ilk aday adayı olduğunuzda kimlerle güçbirliği yapıyordunuz, Ankara'da ve geldiğiniz yerlerde kimlerle?...

— Saylav olmadan önce, «Kadirli Kaymakamı» iken, köylünün toprak istemine kulak veriyor, onlarla beraber görünüyordunuz. Ya şimdi...

— Tüm emekçi halk hayat pahalılığı çarkı içinde kıvranırken, anamalcılar 1978 - 1979 yılında en çok kâr ettiklerini söylüyorlar ve doğru da. Sizler ne gibi uygulamalar getirdiniz, emekçi halktan yana...

— Ulusun çoğunluğu MHP - ÜGD vb. tüm faşist yuvaların dağıtılmasını, bunların baş sorumlularının cezalandırılmasını isterken, siz de mi «MHP kapatılırsa oylar AP'ye gider» plağını çalıyorsunuz?

— 12 Mart döneminde arananların boy boy resimleri, kimlikleri belirli yerlere dağıtılırken, sizin zamanınızda Sağmacılar Cezaevi'nden görevliler tarafından kaçırılan MHP'li ve ÜGD'li oldukları söyleyen ve «Bu ülkeyi yalnız başbuğ Türkeş kurtarır» diyen 12 faşist terörcüden Ferhat Tüysüz 8 ay Haruniye'de elini kolunu sallayarak geziyor. Neden?... Soruyoruz size, bu faşist terörcülerin, insanlık düşmanı olanların bulunmasını, görenler tarafından ilgili yerlere bildirilmesini TV ve TRT aracılığıyla kaç kez istediniz? Hangi adliye ve ilgili kurumlara faşist katilleri tanıtan resimlerinin asılmasını istediniz?

— Sizin «yumuşak» sıkıyönetimin uygulanmasında, uzatılmasında çabanız ne oldu. Yayın basanları, okuyanları, demokratik haklarını isteyenleri cezaevlerine doldurdunuz. Ülkemize yeni cezaevleri yapmayı düşünmüyor musunuz?

— Ve hükümetin kurulması için Sabancı Holding'le şerefe viski bardaklarını nasıl kaldırdınız? Anamalcılarla güçbirliği yaptığınızı «CHP'li bir senatör» söylüyor. Ya buna ne dersiniz?

Sayın Bakanımız, gerçekler ortada. Emekçi halkın, demokrasi güçlerinin somut istemlerine kulak verseydin, bayram günü sizi Haruniye'den yakışır bir şekilde karşılar, uğurlamasını bilirdik.

Siz Bahçe İlçe CHP yönetimini suçlamışsınız. Bu suçlamanız da doğru değil. Biz onlarla her zaman omuz omuzayız.

Sizin, «Mahsulleriniz iyi, fiyatlar da iyi» demenizi, yürekleri kan ağlayarak acı bir tebessümle izlemişti halk. Ve size vatandaşın biri: «Tüpün, şekerin fiyatları da iyi, hatırlı kişilerin gardiyan alınan çocukları da iyi» demesi çok şey ifade ediyordu.

Sayın Bakanımız, sizi pratikte «Kadirli Kaymakamı» olarak gördüğümüz zaman, bayramlarda ve diğer günlerde yöremize gelip aramıza katılmanızı sevinçle karşılayacağız sizi içtenlikle uğurlayacağız. Yok oy hesabı yaparsan, emekçi halkın somut istemlerini görmezlikten gelirsen, size kuru bir «başarılar» demekten başka elimizden bir şey gelmez.

Saygılar sunarım.

Remzi KILIÇ - HARUNİYE

Antifaşist çıkışları engelleyenlerden hesap sorulacaktır

Ekonomik ve politik yönleriyle bağımlı bir ülkede namusluca düşünen insanlar, gün geçmiyor ki öldürülmesinler, tutuklanmasınlar, işkenceden geçirilmesinler. Telaşla uykudan uyanır namuslu insanlar. Faşizme karşı savaşımda gözünü hiçbir şeyden kırpmayanlar. Giyinip kuşanmadan elleri uzanır kimliklerine. Unutulmasın diye yerleştirilen ceplerine. Belki yolculuğa çıkacak, belki dairesine, belki fabrikasına, belki de faşizme karşı eylem alanlarına inecek. Ama kaygılıdır bu insanlar, bir faşist kurşunla öldürülmekten tutuklanmaktan, işkenceden geçirilmekten. Hem de alanlarda «Cangüvenliğini sağlayacağız», «İnsanca hakça bir düzen kuracağız» diye nutuk atan CHP'nin iktidara ağırlığını koyduğu bir dönemde.

25 Ağustos 1979 Bayram sabahı. Ulusal baskı, katmerleşen yapısının varold[illegible] Siirt ilinde [illegible]kçi insanlar uyanmış, eylem alanlar[illegible] çıkmaya ha[illegible]uyordu. Kardeşini, ağabeyini, bacısını, dayısını veya arkadaşını öldüren faşist güçlerden hesap sorulması, MHP - ÜGD'nin kapatılması için.

İşte, aynı amaçla yüreği çarpan bir yığın genç -öğretmen - kız, bayram sabahının erken saatlerinde uyanmış MHP ve ÜGD'nin kapatılması eylemine katılmak üzere Siirt'ten Van'a hareket ediyorlardı. Bunlar için bayram değil, — Faşizme karşı — iş-ekmek özgürlük kavgasıdır bu günler. Bu kavgaya katılmak için kimi harçlığını koyanlar, kimi saatini satanlar, kimi su satan insanlar, şehir çıkışında polis barikatlarıyla karşılaştılar. Kimlik kotrolü ve ekmek - karpuz torbasına varana dek didik didik aramalar. Kimlik listeleri yapılıyor.

Telsizler giriyor devreye Yasal hiçbir gerekçe olmadan karakola götürüldüler. «Seyahat özgürlüğü vardır, kısıtlanamaz diyen bir yolcuya polis sert çıkışlar yapıyor.

Yeniden karakolda kimlik kontrolü ve toplanması. İkamet ve görev yerlerinin listelenmesi ve ifadeler alındıktan sonra yeniden karakolda bekletilmeleri.

Van mitingi saat 14.00'de başlar. Ve bu insanlar, mitinge gitmeleri engellenerek saat 16.00'da serbest bırakılırlar. Ama, bir kez daha bilenmiş ve bilinçlenmiş savaşerl olarak ayrılıyorlar. Bir de bu hareket, CHP tarafından «Hak ve özgürlükleri koruma» olarak nitelendirilecektir.

Efendiler!

MHP'nin kapatılma istemine karşı çıkanlar, MHP'nin faşist odakların dağıtılması doğrultusunda hazırlanan eylemleri engelleyenler faşist hareketin ortaklarıdır. Ama yıldıramazsınız namuslu insanları. MHP'nin ÜGD'nin kapatılması için son nefeslerine dek saramazsınız namuslu insanları. MHP'nin ÜGD'nin kapatılması için son nefeslerine dek savaşım vereceklerdir. Antifaşist çıkışları engelleyenlerden hesap sorulacaktır. Cinayet ortaklarını cinayet odaklarını ve faşist mihrakları dağıtmayanları halkımız tarihin çöplüğüne atacaktır

Halkımız ulusal baskı ve ayrıcalık kalksın diyor.

Sıkıyönetim kalksın diyor.

MHP - ÜGD kapatılsın diyor.

Öğretmen
M. Zeki Görgün - Siirt

FORUM

Nazım Hikmet ders kitaplarına ne zaman girecek

Aydın OZAN

Şiirinin içeriği denli, diliyle de öncelikle bizim şairimizdir. Nazım Hikmet, Türk şiiri denince dünyada anımsanan ilk ve tek isimdir ve burjuvazinin engellemeleri, Nazım Hikmet'i ülkesinin insanlarıyla kucaklaşmaktan alıkoyamamıştır... En yasak olduğu dönemlerde bile şiirleri dilden dile, elden ele geçerek yayılmıştır halkımız arasında

Liselerimizde uygulanmakta olan eğitim izlencesi (müfredat programı), 21.9.1957 tarihinde 215 sayılı kararla «Maarif Vekili» Tevfik İleri imzasıyla yürürlüğe konmuştur. Halktan yanayım diyen erklerin de bugüne dek bu konuya el atmaması, çağdışılığı, hemen herkes tarafından ileri sürülen öğretim izlencesine dokunmaması, anlaşılmaz bir çelişkidir.

Nedir okulların amacı? Nereye giderseniz gidin, yanıtı tektir bunun: Öğrencileri yaşama hazırlamak, en kısa anlatımıyla... Okulun bu görevinde edebiyat (yazın) derslerinin ayrıcalıklı bir yeri vardır, geri kalmış ülkelerde sözde de kalsa... Edebiyat dersleri, öğrencilerin gerçekten olumludan, ileriden yana yazılanları kavramasına, bunların ışığında çevresine ve çağına uyum sağlayabilmesine, katkıda bulunabilmesine yardım eder. Bu nedenle de, gerçek yaşamla yakından ilgilidir, denilebilir ki yaşamın kendisidir (olmalıdır...)

Bu gerçeği yadsımak nasıl olanaksızsa edebiyat derslerinin bu gerçeğin doğrultusunda işlendiğini söylemek de o denli olanaksızdır. Köhnemiş eğitim alışkanlığımız en çok bu alanda belli eder kendisini... Yıllar önce, öğrenciyken Divan Edebiyatı örneklerinin açıklamalarını ezberlemek zorunda kalırdık, bugün de aynı zorlanma içindeler genç öğrenci arkadaşlarımız, bir beş alıp bir üst sınıfa geçebilmek için...

Neden böyle? Çünkü, amacı ne olursa olsun, uygulamada edebiyat derslerinin ağırlığını ölü örnekler dolduruyor. Yazıldığı çağda bile, halkın benimsemediği, saray ve çevresi gibi bir mutlu azınlığın malı olan Divan Edebiyatı neredeyse temeli oluyor derslerin. Ne dili, ne içeriği günümüz insanına birşey vermeyen bu örneklerle dolu dersler de öğrencinin yaka silktiği, esnediği, spor toto doldurduğu, mektuplaştığı bir oyalamaca oluyor böylelikle.

Neden öğrenciler anlaşılması güç şeylerle uğraştırılıyor? Neden çağında ve çevresinden uzak bırakılmaya çabalanıyor? Ve neden ders kitaplarında Nazım Hikmet yok, Nazım Hikmet'in şiirleri yok? Bunu soran ben değilim, bunu soran öğrenci arkadaşlarımız, çağlarına ve çağlarına ışık tutan değerlere sahip çıkmaya çalışan genç arkadaşlarımız...

Soruların yanıtı belli: Batı güdümlü, köhnemiş, gülünç, havanda su döğen eğitim sistemimizin çağına uyumlu kişiler yerine, kolay güdülecek kişiler yetiştirmeyi (amaç edinmiştir demek gelmiyor içimden) görev sayar duruma düşmüş olmasıdır. Nazım Hikmet'i okutmak, eğitimimizin bu özelliğiyle çelişir. Çünkü Nazım Hikmet'i okuyan öğrencinin dünyasında yeni pencereler açılır. Öğrenci, tarihin tozlu sayfalarındaki, yararı bir yana, yaşamı bile kesin olmayan meçhul kahramanlara bağlanmaktan, sahte kahramanlar düşlemekten vazgeçer, gözlerini ülkesinin insanlarına ve tüm insanlığa çevirir, ezilenleri horlananları görür, onların yanında yer alır. Sömürüye ve sömürene karşı olur... İşte bu nedenle, Nazım Hikmet'in şiirlerinin okullarda halk çocuklarına okutulmasına izin vermez bur juvazi. Ama kendisi okur Nazım Hikmet'i, pahalı kitaplıklarını süsler onun yedi dilde yayınlanmış kitaplarıyla... Üstünlüğünü, ayrıcalıklığını kanıtlamak için, ve sanattan yana, insancıllıktan yana bir lüks olarak görür ve yapar bunu... Ama halkın onu okumasını, tanımasını istemez. Bu, burjuvazinin, allayıp pulladığı görüntünün dışında gerçeklere bakılmasına izin vermemesinden kaynaklanır...

Bu nedenle yoktur liselerin edebiyat kitaplarında Nazım Hikmet ve Nazım Hikmet'in şiirleri... Bu nedenle, edebiyat üzerine akademik öğretim yaptığı savıyla övünen «edebiyat fakülteleri», Ahmet Mithat'ın kaç yılında eniştesiyle münakaşa ettiğini bile öğretirken, Nazım Hikmet'ten tek söz etmemektedir...

Bu nedenle, işçisi, köylüsü, küçük memuruyla ülke insanına sevecenlikle yaklaşan, onları yeni bir solukla ilk kez şiirlerin yaratıcıları yapan Nazım Hikmet'in adı edilmezken, tüm ulusallığı Park Otel'de Boğaz'a nazır bir yaşam sürerek içkili şiir sohbetleri yapmak olan, ülkenin hiçbir sorununu, gerçeğini şiirine konu etmeyen Yahya Kemal, Cumhuriyet döneminin büyük şairi olarak gösterilir...

Bu nedenle, edebiyat bilimcisi olduğunu savunan gerici bir kişinin MC döneminde yüksek okullarda ders kitabı olarak okutulan ve tüm orta dereceli okul kitaplıklarına devlet parasıyla cilt cilt alınan kitaplarında Necip Fazıllar, Peyami Safalar, Sezai Karaçoklar, Remzi Oğuz Arıklar sayfalar doldururken, Nazım Hikmet'in tüm dünyada okunan şiirlerinin tez dizelik olsun yeri yoktur.

Şiirinin içeriği denli, diliyle de öncelikle bizim şairimizdir Nazım Hikmet. Türk şiiri denince dünyada anımsanan ilk ve tek isimdir. Ve burjuvazinin engellemeleri, Nazım Hikmet'i ülkesinin insanıyla kucaklaşmaktan alıkoyamamıştır... En yasak olduğu dönemlerde bile şiirleri dilden dile, elden ele geçerek yayılmıştır halkımız arasında. Şimdiyse, günümüz gençliği onun şiirlerini ezbere bilmektedir. Otobüslerde, meydanlarda hep birlikte coşkuyla okumaktadır. Ve edebiyat derslerinde haklı olarak sormak[illegible] Değerleri kanıtlanmamış ya[illegible] saman alevi gibi sönmüş nice kişiler ders konusu edilirken, Nazım Hikmet neden okutulmuyor: kitaplarımızda şiirlerinden neden tek dize bulunmuyor? diye... Bu nedenle de, okuluna ve kitaplarına karşı güvensizlik, ilgisizlik duymaya başlıyor: okulunu ve kitaplarını yetersiz, geri, art niyetli görüyor haklı olarak, günümüz gençliği..

Gözden kaçabilir bir çelişki değil çünkü: [illegible]kalarının bizim şairimiz ol[illegible] görmek istemediği kişilere (örneğin Mevlana'ya) sahip çıkmak isterken, diliyle, şiiriyle, kavgasıyla bizim ve bizimle birlikte tüm insanlığın olanı inkar yoluna gidiyoruz... Yaşamı, saray ve çevresindeki mutlu bir azınlığı eğlendirmek olan Nedim'e sayfalar ayırırken, Asurbanipal'in savaşları, Niagara Şelalesi'nin kaç metreden döküldüğü öğretilirken, Nazım Hikmet'in adının bile edilmemesi.

Nazım Hikmet'in bizde adının bile edilmesinin yasak gibi gösterildiği yıllarda, Fransa'ya ütücü olarak giden bir arkadaş anlatmıştı: Pansiyoner olarak kaldığı evin yaşlı hanımı, arkadaşa Fransız televizyonundaki programı göstererek «Ne mutlu size böyle büyük bir şairiniz var» demiş. Arkadaş şaşırmış, sormuş «kim» diye... Öğrenmiş ki, bizim de dünyada tanınan, beğenilen bir şairimiz var, fakat biz ondan habersiziz...

Ve gençliğimiz haklı olarak sorar olmuştu: Dilimizin en büyük bilgesi, şiirimizin en yorulmaz emekçisi Nazım Hikmet, ders kitaplarına ne zaman girecek? İsminin önünde «halk» sıfatı da bulunan sayın partinin yöneticileri bu konuya ne zaman eğilecek?..

Ben şunu söylemek istiyorum, edebiyat derslerinin boşluğundan, N. Hikmet'in yokluğundan yakınan, öğrenci genç aydın arkadaşlarıma: Her öğretim yılının içinden bir haftayı, Nazım Hikmet'e ayırın. O hafta boyunca, halkımıza Nazım Hikmet'i yaşatın. Halkımızdan uzak, kavram kargaşası getiren sloganlar yerine, Nazım Hikmet'in şiirlerinden birkaç dize doldursun alanları... Yaşamı anlatılsın, bestelenmiş şiirleri dinletilsin ve sorunuz daha geniş boyutlu gündeme getirilsin: Edebiyat dersi kitaplarında neden en büyük, en ulusal şairimiz Nazım Hikmet yok?

yorum

OYA BAYDAR

Şantaj

ŞÖYLE bir şantaj Türkiye sol güçleri üzerinde, sosyalistler, komunistler ve emekci seçmen yığınları üzerinde sürdürülüp duruyor: «CHP beklenenl belki de veremedi. Ama seçimlerde CHP'yi desteklemek, oyları dağıtmamak yine de zorunlu. Çünkü başka seçenek yok. O giderse beteri hatta faşizm gelecek. CHP kötülerin iyisidir...»

BİR YORUM, kendi ölçüleri içinde bir değerlendirme olmaktan çoktan çıkıp adeta bir şantaj halini alan bu mantık herşeyi, tüm toplumsal gelişmeleri ve çözümleri bu bozuk düzen çerçevesinde düşünmekten; işçi sınıfını, emekçi yığınları hesaba katmamaktan; iktidar sorununu soyguncular ve sömürücülerle, onların sözcüleri, hükümet formülleri ile sınırlı kılmaktan kaynaklanıyor.

BUGÜN, yukarda sözünü ettiğimiz mantığın -yada şantajın- savunucusu, sözcüsü bir kısım aydınlara, yazarlara, CHP'lilere ve bu «seçeneksizlik» ve «ehven-i şer» mantığına kapılıp, «Ne yapalım, çare yok, yine gidip CHP'ye oy vereceğiz» çıkmazında çırpınan emekçi seçmenlere seslenmek istiyoruz. Ve onlara, «Eğri oturup doğru konuşalım, doğruyu birlikte görmeye çalışalım» diyoruz.

CHP, 1973 seçimlerinde, 1977 seçimlerinde ve ara seçimlerde geniş emekçi yığınlardan, demokrat, ilerici kesimlerin önemli bölümünden destek gördüyse, oy aldıysa, bu destek, onun üç noktada odaklaşan vaadleri yüzündendi: Tekelleri kuşatmak, demokrasinin sınırlarını genişletmek, faşizmi geriletmek...

ŞİMDİ soruyoruz: «Bu üç vaadden hangisi yerine geldi?» Hatta en geniş hoşgörüyle soralım: «Hangisi doğrultusunda bir küçük adım atıldı? Yoksa, aksine bu üç noktanın üçünde de daha geriye mi gidildi?»

SORUYORUZ: Bugün tekeller, örneğin 1977 yılına göre, emekçi yığınlar üzerinde baskılarını daha fazla artırmadılar mı? İMF'ler ve benzerleri yoluyla, Türkiye ekonomisi iyiden iyiye dışa bağlanmış değil mi? Pahalılık ve işsizlik Cumhuriyet tarihinin en yüksek oranlarına vardı mı, varmadı mı? Toplusözleşmeler, işçi direnişleri, grevler üzerindeki baskılar rekor düzeylerde mi, değil mi? İşçinin, memurun, emekçinin yaşam düzeyi düşüyor mu, düşmüyor mu? Kim, hangi sağduyu ve vicdan sahibi çıkıp da bu sorulara, «CHP iktidardayken ekonomik durum düzeldi, tekellerin ve ağababaları emperyalizmin baskıları azaldı» diyebilir.

SORUYORUZ: Faşist terörün almadık can bırakmadığı bir ortamda, MHP'nin, yan örgütlerinin suç dosyalarının raflara, odalara sığmaz olduğu bir ortamda, Emniyet görevlilerinin faşist komandolara, faşist katillere yataklık yaptığı yardım ettiği, faşist eğilimli valilerin, kaymakamların bölgelerindeki faşist harekete doğrudan yardımcı oldukları bir ortamda, CHP ağırlıklı hükümet faşizmi geriletmek için ne yaptı? Hangi adımı -tek bir adım yeter- attı? Aksine kadrolarına faşizmi protesto eylemlerinden uzak durmalarını ihtar etmedi mi? Mitinglerinde «MHP kapatılsın» diye bağıranları tekme tokat, miting meydanları dışına attırmıyor mu? 1979 güzünde, faşizm tehdidi en az 1977 baharındaki kadar canlı değil mi?

SORUYORUZ: «Demokrasiyi genişletme» vaadleriyle gelenlere soruyoruz: Bugün 19 ilde sıkıyönetim varken, Brecht'in Kabare, Nazım'ın Memleketimden İnsan Manzaraları'na kadar en akla gelmedik sanat ürünleri yasaklanıyorken; bildiri dağıttığı ihbar edilen anayı bulmak için devletin resmi polisi üç yaşında bebesini gözaltına alıyorken; kitapçı dükkânları basılıp tüm müşteriler, bu arada çocuğuna kalem almaya gelen gebe kadın bile gözaltına alınıyorken, Bakan'la konuşan antifaşist delegasyon üyeleri Bakanlıktan çıktıkları anda kendilerini sıkıyönetimde bulmaktan kurtulamıyorlarken hangi demokrasidir bu genişleyen?

EĞRİ oturup doğru sorduk sorularımızı. Gelin yarın da bu sorular karşısında doğru cevabı birlikte arayalım.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde 15. kuruluş yıldönümünü kutlayan sinema kuruluşumuz. 2) Tersi, işçi (eski dil) - Mavi (eski dil). 3) Kıskanma. 4) İstem - Bagıtsal. 5) Eskişehir'in bir ilçesi. 6) Elbise takımının yelek ya da gömlek üstüne giyilen parçası - Tersi, benzeri. 7) Parazit bir hayvan - Şehir dışı, çoğu boş ve geniş yer - Tersi, su (eski dil). 8) Askerlikte kullanılan kısaltılmış bir emir - Sovyetler Birliği'nin para birimi. 9) Kayıp, zayi olmuş - Tersi, insanların memleketini anlatmada kullanılan takı. 10) Anadolu'da eski bir uygarlık - Üşenme.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Bugün Türkiye'nin gündemindeki baş konu - Renk vermek için eşyanın üzerine sürülen kimyasal madde. 2) Gericilik ve tutuculuğun karşıtı. 3) Hastalık sonrası toparlanma - Uzaklık işareti. 4) Tersi, basamak - Bir soru eki. 5) Birinin olanca malı, varı yoğu - Bir harfin okunuşu. 6) Bir süs bitkisi. 7) Spor karşılaşması - Tinsel. 8) Kol ya da kafa gücünü satarak geçinen. 9) Tersi, beyaz - İthalat. 10) Tersi, büyük ve küçük tanecikleri ayırmak eylemi (iki sözcük).

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Neto - Alt. 2) İkiyüzlü. 3) Helalolsun. 4) İta - Öte - SA. 5) vA - tnaR. 6) lleziR. 7) Zaten - narO. 8) MT - Ne. 9) İr - kilmek. 10) Afganistan.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Nihilizm. 2) ekeT - Latif. 3) Tilâvet - rG. 4) Oya - azE - Ka. 5) ülÖ - innİN. 6) Azot - elI. 7) İllet - mS. 8) töS - NDA - Et. 9) USA - Roka. 10) Senaryo.

Amerika Yıldırım Ordusu komutanlığını yakında kuruyor

Washington (ANKA) — ABD Genelkurmay Başkanı oluşturulması kararlaştırılan «erken müdahale gücü»nün komutanlık ve yönetici kadrosunun önümüzdeki yıl başında kurulacağını açıkladı.

Amerikan yönetimi, Ortadoğu'daki «petrol çıkarları»nın tehlikeye düşmesi halinde kullanılmak üzere bir erken müdahale gücü oluşturmayı kararlaştırmıştı.

ABD Genelkurmay Başkanı General Meyer, «100 bin askerden oluşacak erken müdahale gücü yalnız Ortadoğu'da değil, Batı Avrupa dışındaki dünyanın tüm bölgelerinde kullanılabilir» dedi.

Lübnan'ın «Arap Doruğu» çağrısını Ürdün de destekledi

Amman (ANKA) — Ürdün'ün, Lübnan'a karşı İsrail'in giriştiği saldırılarla ilgili bir doruk toplanması için Lübnan tarafından yapılan öneriyi desteklediği bildirildi.

Ürdün Kralı Hüseyin'e Lübnan Devlet Başkanı Elias Sarkis'in, doruk toplantısı önerisi ile ilgili bir mesaj getiren özel temsilci Moavad'ın ziyaretinden sonra yapılan açıklamada, Ürdün'ün bu konudaki tutumunun olumlu olduğu kaydedildi.

Buna karşılık Ürdün yetkililerinin, bu amaçla yapılacak bir doruk toplantısının yıl sonundan önce gerçekleştirilemeyeceği görüşünde oldukları bildiriliyor.

Bilindiği gibi FKÖ ve Libya, bu öneriyi desteklediklerini daha önce açıklamışlardı.

Amerikalı siyahların temsilcileri Arafat'ı ziyaret ediyor

Dış Haberler Servisi — Amerika Birleşik Devletleri'nden, siyahları temsil eden bir delegasyon Beyrut'a gitti. Delegasyon, Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yasser Arafat ve diğer yöneticilerle görüşecek. Amerika'da, Güney Hristiyan Kiliseler Birliği adlı bir siyah kuruluşun yöneticilerinden oluşan delegasyon, yaptığı açıklamada, Filistinlilerin yasal haklarının ve kendi yazgılarını belirleme haklarının tanınmasını istedi. Adı geçen örgütün liderleri daha önce de New York'ta, FKÖ'nün BM gözlemcisi Terzi ile görüşmüşler ve Filistin halkının savaşımıyla dayanışmalarını dile getirmişlerdi. Örgüt, Andrew Young'ın görevinden istifaya zorlanmasını da kınamıştı.

Brejnev ve Kossigin, Afganistan'ın yeni Devlet Başkanı'nı kutladılar

Amin: Nisan Devrimi sürüyor, komplolar boşa çıkarılacak

- Devrimi destekleyen gösteriler sürerken, tekelci basın Afganistan konusunda yalan haberler yaymaya devam ediyor
- Nur Muhammed Taraki'nin çok hasta olduğu, Ağustos sonlarındaki Uluslararası Konferans'la ve Bağlantısızlar Doruk Toplantısı'na sürekli doktor bakımıyla katıldığı haber veriliyor.

Dış Haberler Servisi — Afganistan Devlet Başkanı Hafizullah Amin, göreve getirilmesinden sonra yaptığı radyo konuşmasında Nisan Devrimi'nin sürdüğünü, Afganistan halkının pek çok yeni görevin üstesinden gelmek için önemli atılımlar yapmaya devam edeceğini bildirdi. Amin, Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin işçi köylü-emekçi yığınlar bağlaşıklığına büyük önem verdiğini, bugüne kadar atılan tüm adımların da bu bağlaşıklığın gözönüne alınarak yapıldığını kaydetti. Amin, son olarak Anayasa taslağının hazırlanması konusunda bir komisyon kurulduğunu, çalışmaların en kısa süre içinde tamamlanıp Anayasa'nın halkın tartışmasına sunulacağını da belirtti. ADHP Genel Sekreteri ve Başbakanlık görevlerini de yürüten Amin, Sovyetler Birliği başta olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle, emekçi ve ilerici dünya halklarıyla, tüm ulusal kurtuluş hareketleriyle dayanışmaya çok önem verdiklerini ve bu dayanışmanın bundan böyle de süreceğini kaydetti. «Nisan Devrimi sürüyor, komplolar boşa çıkarılacaktır» diyen Amin konuşmasında İran ile aralarında bazı anlaşmazlıkların olduğunu, bu anlaşmazlıkların en yakın süre içinde çözümleneceğine inandığını da söyledi. Pakistan Devlet Başkanı'nın yakın bir gelecekte Kabil'e resmi bir ziyarette bulunmasını beklediğini de kaydeden Amin, ülkesinin komşuları ile arasındaki anlaşmazlıkların tümünü barışçı yollarla çözümlenmesi için çalıştığını da sözlerine ekledi.

BREJNEV'İN MESAJI

SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ve SSCB Başbakanı Aleksi Kosigin'in de Amin'e bir mesaj göndererek, ADHP Genel Sekreterliği ve devlet başkanlığı görevlerine getirilmesi nedeniyle kendisini kutladılar.

Taraki'nin görevden ayrılmak talebinde bulunmasından ve ADHP ile devlet yetkili organlarının Amin'i seçmesinden sonra da Afganistan'da Nisan Devrimi'ni destekleyen kitle gösterilerinin sürdüğü bildirildi. Ülkenin çeşitli kentlerinde düzenlenen gösterilerde, «Nisan Devrimi sürüyor!», «Yaşasın tarım reformu!», «Haydi, devrimi savunmaya!» belgilerinin haykırıldığı haber veriliyor.

TARAKİ AĞIR HASTA

Öte yandan eski parti genel sekreteri ve Devlet Başkanı Nur Muhammed Taraki'nin ağır hasta olduğu bildiriliyor. Taraki'nin ağustos sonlarında Kabil'de toplanan Afganistan Halkıyla Dayanışma Uluslararası Konferansı'nda açılış konuşmasını oturarak ve doktor nezaretinde yaptığı, Bağlantısızlar 6. doruk toplantısına da aynı şekilde tıbbi denetim altında katıldığı haber veriliyor.

Bu arada gözlemciler, Taraki'nin hastalığının emperyalist güçler, Pekin yönetimi ve gericiler tarafından karşıdevrime yarar biçimde kullanılmasına çalışıldığını, yaşamı boyunca bu güçlere korku salan Taraki'ye ilişkin olarak tezgâhlanan yalanlara karşı dünya ilerici kamuoyunun uyanık olması gerektiğini kaydettiler.

Başkent Kabil'de, komşu ülkelerde ve dünya basınında yalan haberler yayıldığına işaret eden gözlemciler, Davud Han döneminde her gün ilericiler kurşunlanırken, ADHP yöneticileri savaş erleri tutuklanırken, muhalefet hareketi gelişip serpilirken, tekelci basının sömürü ve tahakküm düzenine övgü düzdüklerinin Afganistan'da hiç bir şey olmuyormuş gibi davrandıklarının da unutulmaması gerektiğini kaydettiler.

GÖREVDEN ALINAN BAKANLAR

Bu arada tekelci basının görevden alınan iki bakan üzerine yaygın spekülasyonlar yaptığı görülüyor. CIA tezgâhlı haberler, bu iki bakanın «Takakici» olduklarını, Taraki'nin de öldürüldü günü öne sürerken, alınan bilgilere göre, görevden uzaklaştırılan iki bakanın, Nisan Devrimi'ne ilişkin olarak görevlerini iyi yapamadıkları, bu nedenle değiştirildikleri açıklandı.

General Motors işçileri Carter'ın ücret sınırını yıktı

- General Motors Şirketi grev uyarısı karşısında geriledi

Dış Haberler Servisi — Amerikan Oto İşçileri Sendikası UAW ile Amerika'nın bir numaralı otomobil üreticisi General Motors arasındaki toplusözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varıldığı bildirildi. Sendika yöneticiler ve General Motors yetkilileri tarafından imzalanan ve şimdi işçilerin oylamasına açılması gereken anlaşmanın ayrıntıları hakkında bilgi verilmedi. Ancak, hükümetin ücret artışlarına getirmek istediği tavanın, toplusözleşme görüşmelerinde söz konusu bile edilmediği her iki tarafça da açıklandı. Eğer anlaşma, işçiler tarafından onaylanırsa, Amerika'da 20 yıldır ilk kez, otomobil endüstrisinde grevsiz bir toplusözleşme imzalanmış olacak. Anlaşma uyarınca, ayrıca, yıllık ücretli izin tabanı 12 günden 25 güne çıkarıldı. Öte yandan Carter yönetimi, iki yıllık ücret sınırlamaları planının açıklanmasını bir süre erteledi. İki olayın bağlantılı olup olmadığı hakkında bir açıklama yapılmadı. Anlaşmaya göre ayrıca, ücret artışları ve enflasyona karşı otomatik zamlar getiriliyor.

1 milyon üyeli UAW sendikası, General Motors'dan sonra iki numaralı şirket Ford ile, daha sonra da, üçüncü şirket Chrysler ile görüşmeye oturacak. Öte yandan, Chrysler şirketinin hükümetten istediği 1 milyar dolarlık yardım kredisi reddedildi.

İtalyan KP, tüm demokratik güçleri içeren hükümet istedi

- Komünist ve Sosyalist Parti liderleri yarın görüşecek

Dış Haberler Servisi — İtalyan Komünist Partisi yayın organı Unita gazetesinin festivalinin kapanışında konuşan Genel Sekreter Enrico Berlinguer, İtalya'nın karşılaştığı sorunlara karşı ciddi reformlar uygulanabilmesi için, ülkenin tüm demokratik güçlerini içeren bir hükümet kurulması gerektiğini söyledi ve hükümeti, olumsuz uygulamaları nedeniyle eleştirdi. Berlinguer, Sosyalist Parti lideri Craxi ile Perşembe günü yapacağı görüşmenin, bu açıdan çok önemli sonuçlar doğurabileceğini belirtti.

Berlinguer konuşmasında, İKP'nin İtalyan demokrasisinin temeline bağlı olduğunu, ama Parti'nin, Batılı tipinde bir parti olması için yapılan çağrıların bir hedef şaşırtmaca olduğunu belirterek şunları söyledi: «Doğal olarak biz, Batı dünyası işçi sınıfı hareketinin yaşayan bir parçasıyız. 'Batılı tipinde' olmamız için bize eleştiri yöneltenler aslında bizim, diğer Batılı ülkelerin ekonomik modelini ve yaşam biçimini kendimize amaç olarak seçmemizi istiyorlar. Ama taklit edeceğimiz ülkeler hangileridir? Bunlar arasında, ne ekonomik bunalımdan ne toplumsal, moral ve kültürel çözülmeden ne de, tüm kapitalist dünyayı etkisine alan politik istikrarsızlıktan kaçabilmiş olanı var mı?»

Nikaragua'da üniversitelerde parasız öğrenim başladı

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da yüksek öğrenim kuruluşları ve diğer okullar öğrenime açıldı. Somoza diktatörlüğü zamanında paralı olan yüksek öğrenim, hükümetin yayınladığı bir kararnameyle parasız hale getirildi. Nikaragua üniversiteleri, Somoza diktatörlüğüne karşı savaşım merkezlerinden birini oluşturduğu için Somoza tarafından uzun süredir kapalı tutuluyordu. Okullarda rekor sayıda öğrencinin öğrenime başladığı bildiriliyor.

Öteyandan Nikaragua'da «Sandinist Demokrat Partisi» adı altında bir parti kuruldu. Sandinist Kurtuluş Cephesi tarafından yapılan bir açıklamada, yeni kurulan partinin Sandinist Cephe ile bir ilişkisi olmadığı, aksine, bu partinin başında, eski bir tutucu grubun bulunduğu ve bunların, diktatörlüğe karşı savaşıma katılmak şöyle dursun karşıdan seyrettikleri bildirildi.

Strauss yumurta yağmuruna tutuldu

Neonazi hareketin örgütleyicisi olarak bilinen ve Federal Almanya'nın gelecek yılki genel seçimlerinde Şansölyeliğe adaylığını koyan Josef Strauss, yerel seçim kampanyaları sırasında Essen'de konuşurken çürük yumurta yağmuruna tutuldu ve yuhalandı. Strauss'u dinlemeye gelenlerin büyük bölümünü oluşturan 2 bin kadar demokratın protesto eylemine polis müdahale etti. Yarım saat boyunca konuşma yapamayan Strauss, daha sonra, kendini protesto edenlerin «komünistler» olduğunu ve bunların «gerçek Naziler olduğunu» iddia ederek Sosyal Demokrat Parti'nin bunlarla aralarına bir çizgi çekmesi gerektiğini ileri sürdü. Bunun üzerine bir açıklama yapan Sosyal Demokrat Parti, Strauss'un, yüzündeki «merkezci» maskeyi indirerek gerçek kimliğini ortaya koyması gerektiğini bildirdi.

Dünya Parlamentolar Birliği faşist diktatörlükleri kınadı

Karakas (A.A.) — Dünya Parlamentolararası Birliği'nin 66'ncı konferansına katılan ülkelerin büyük bir bölümü, dünkü oturumda, Latin Amerika ve Asya'daki çeşitli ülkelerde parlamenterlerin haklarının çiğnenmesini şiddetle kınadılar.

Geçtiğimiz Cuma günü Karakas'ta başlayan ve 86 ülkeden 900 delegenin katıldığı konferansta özellikle Arjantin, Brezilya, Şili, Guatemala ve Uruguay'da parlamenterlerin öldürüldüğüne, kaybolduğuna ve tutuklandığına dikkat çekildi.

Konferansa katılan delegeler ayrıca işkencelerin son bulmasını istediler ve Bahreyn'li iki parlamenter ile Endonezyalı dört meslektaşlarının bu işkencelere kurban gittiklerini hatırlattılar.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

Malezya 1979

PAZAR günü televizyonda halkımız, ulusal bağımsızlık savaşımını lanetleyen bir film izledi. Filmde Malezya'da verilen savaşım yeriliyor, «haydut» bağımsızlıkçılar, kauçuk kaynaklarını sömüren emperyalizmin «şirin bir İngiliz ailesi» olarak tanıtılan temsilcilerinin çiftliklerine saldırıyorlar, bu saldırı da acıklı, dokunaklı, nefes kesen sahneler sonucunda püskürtülüyor, izleyicilere «oh çok şükür sömürücüler kurtuldular» dedirtiliyordu.

TRT'nin ne maksatla yayınladığını bir türlü anlayamadığımız bu film, emperyalizmin kendi propagandasını nasıl yaptığına ilişkin örneklerden birisiydi. Böyle filmlerin tümünde ulusal bağımsızlıkçılar «haydut», polisiye devlet düzeni «zorunluluk», emperyalistler «kurtarıcı uygar kişiler», emperyalizmle işbirliği içinde olanlar da «sevimli dürüst insanlar» olarak yansıtılır. Pazar günü Malezya kesitini aktaran film de aynen böyleydi.

PEKİ ama, İngiliz «kurtarıcılar» Malezya'yı bugün nerelere getirmişlerdir? Filmdeki bitiş gibi, bu ülkede egemenliklerini sürdüren Batılı tekeller neler yapmaktadırlar? Bütün bu sorular, özellikle Çin'in Vietnam'a saldırısı öncesi ve sonrasında Vietnam'dan kaçmaya teşvik edilen Çinli Hoa'ların sığınmaya kalkıştıkları bu ülkeyi öne çıkarıyor. Son günlerde basında Malezya'nın adı, sık sık duyuluyor.

BUGÜN Malezya 13 federe devletten oluşan birleşik bir yapıya sahiptir. Bunların 9'u sultanlıktır ve bu dokuz sultan, aralarından birisini kral olarak seçmektedirler. Politik arenada işbirlikçi burjuvazi, hatta tekelleşmeye çabalayan burjuvazi egemendir. Ama ülke ekonomisinin yüzde 60'ının denetimi, ABD, Japon, İngiliz ve Federal Alman şirketlerinin elindedir. Malezyalı burjuvalar, ekonominin yüzde 3'ünü kontrol etmekte, bu oranı artırmak için de bir hayli terlemektedirler. Ama emperyalizmden sonra Malezya'da ekonomisinin aslan payını, Çinliler almaktadır. Çinli burjuvalar, bu ülkede ekonominin yüzde 30'unu denetlemektedir.

MALEZYA, Güneydoğu Asya Milletleri Örgütü (ASEAN) üyesidir. Bir ekonomik örgüt olarak kurulan bu bağlaşıklıkta, Bağlantısızlık ilkelerini savunmuş, özellikle de Güneydoğu Asya'da barış ve güvenliğin pekiştirilmesi yolunda girişimleriyle dikkat çekmiştir. Vietnam ve Laos ile iyi ilişkiler içerisindedir. Ne var ki son Çin saldırısından sonra Malezya'da Çinli burjuvaların faaliyetlerini artırmaları sonucu, bazı yeni gelişmeler gözlenmektedir. Pekin yönetiminin Vietnam'a saldırısından sonra, içerdeki Çinli burjuvazinin yoğun faaliyeti sonucu, Malezya, gerek ASEAN platformunda, gerekse Birleşmiş Milletler'de Pekin'i açıkça savunan bir havaya girmiştir.

GELELİM Pazar günkü filmde de ücret alan, kauçuk plantasyonlarında, madenlerde ve fabrikalarda çalışan yığınlara. Malezya'da proletaryanın adını almak bile suçtur. İşçi sınıfının örgütü, yasaklanmıştır, zincir altındadır. Grev, protesto gösterisi, direniş, bir sınıf adına muhalefet, tıpkı filmdeki gibi, en sert cezalandırılan suçlardandır. Seçim dönemleri yaklaştığında, halkın burjuvaziye, sultanlara, emperyalizme karşı tepkisini göstermesi, kitle gösterileri yasaklanır, polis örgütü seferber edilir, engellenmeye çalışılır, bastırılır. Bu ülkedeki demokrasi, burjuvalara, kapitalistleşen sultanlara, emperyalizmin işbirlikçilerine demokrasidir. Ve İngiliz şirketleri, Amerikan şirketleri, Japon şirketleri, her biri kendisini yüceltmek, şirin göstermek amacıyla Malezya halkının ulusal bağımsızlık savaşımıyla alay eden, bu yüce savaşımı horlayan filmler çevirirler.

İŞTE Pazar günü emperyalizmin «kurtardığı» bir ülke olarak tanıtılan Malezya, böyle bir ülkedir.

Dünya turu

- **SOVYETLER BİRLİĞİ** Başbakanı Aleksi Kossigin'in Demokratik Yemen ziyareti sonunda, Sovyetler Birliği ile Demokratik Yemen arasında bir ekonomik ve teknik işbirliği anlaşması imzalandı. Dün ülkesine dönen Kossigin, uğradığı Bombay'da, Hindistan Dışişleri Bakanı ile de bir görüşme yaptı.
- **BİRLEŞMİŞ MİLLETLER** 34. çalışma dönemi New York'ta açıldı. Gündeminde 126 madde bulunan 34. çalışma dönemi, silahsızlanma konularıyla ilgili 20 öneriyi de görüşecek. Önerilerin büyük çoğunluğu, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler tarafından getirildi.
- **BATILI** beş ülkenin Maliye Bakanları Paris'te döviz kurları sorunlarını görüştü.
- **EKONOMİK YARDIMLAŞMA KONSEYİ**'nin kuruluğu tarihten bu yana geçen 30 yıl içinde, gelişmekte olan ülkelerle yaptığı ticaretin 32 kat, Batılı ülkelerle yaptığı ticaretin de 16,5 kat arttığı açıklandı. Konsey'in, gelişmekte olan ülkelere yaptığı ihracatın ana bölümünü sanayi makineleri ve fabrikalar oluşturuyor.

Neto'nun cenazesi Angola'ya götürüldü

- **SOVYETLER BİRLİĞİ**'nde tedavi görürken ölen Angola MPLA Emek Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Agostino Neto, Moskova'dan Angola'nın başkenti Luanda'ya getirildi. MPLA Emek Partisi'nin ve hükümetin yayın organlarında, Neto için bir anıt-kabir yapılacağı açıklandı.

- **KUZEY İRLANDA'YA İNGİLTERE'NİN** özerklik vermek konusunda ilk adımlar atacağı «Daily Telegraph» gazetesi tarafından öne sürüldü.
  İlk bilgilere göre, kurulacak olan yerel hükümet şimdilik eğitim, sağlık ve çevre korunması konularında yetkili olacak, ancak adalet işleri ve kamu düzeninin sağlanması yine İngiltere Hükümeti tarafından yürütülecek.
- **VİETNAM** Başbakanı Pham Van Dong, Bağlantısızlar doruğundan sonra çıktığı Latin Amerika gezisi sırasında Jamayka'ya uğradı. Dong daha önce de, Meksika, Nikaragua ve Panamaya gitmişti.
- **RODEZYA** konusunda Londra'da yapılan konferansta, tarafların, ortak toplantılar yerine İngiltere ile ayrı ayrı görüşmeler yapmayı planladıkları bildirildi.

- 35 YIL ÖNCE FAŞİSTLER TARAFINDAN KATLEDİLEN ERNST THELMANN'IN ANITI HERGÜN BİNLERCE KİŞİ TARAFINDAN ZİYARET EDİLİYOR.
- THELMANN, BREITSCHEID VE PAPAZ SCHNEIDER... FAŞİZMİN KAHPECE KURŞUNLATTIĞI BU İNSANLARIN GÜNÜMÜZE KADAR GELEN VASİYETLERİ BELLİDİR. FAŞİZME KARŞI GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ...

Ernst Thelmann

Paul Schneider

Rudolf Breitscheid

Vasiyetleri eylem birliğiydi

Ziyaretçiler tarafından yeni bırakılmış çiçekler... Ernst Thelmann'ın anısının Demokratik Almanya'da henüz taptaze olduğunu kanıtlıyor. Hergün ziyaretçiler arasındaki birçok genç Weimar'daki Buchenwald toplama kampı kurbanlarının ve tüm antifaşist savaşçıların anısına yapılan anıta geliyor.

Geçtiğimiz ay içerisinde, 35 yıl önce 18 Ağustos'ta sırtından üç kurşunla faşistlerce katledilen işçi lideri Ernst Thelmann'ın anıtı yığınsal ziyaretçilere tanık oldu.

Almanya Komünist Partisi Başkanı iken, öldürülmesinden kısa bir süre önce Bautzen Cezaevi'nden Buchenwald toplama kampına gönderilmişti. Bu işlemin nedeni ise 14 Ağustos 1944'de Himmler'in Adolf Hitler ile yaptığı bir görüşmeden sonra not aldığı kâğıtta gizliydi. Bu ufak kağıttaki 12. maddenin altında, Ernst Thelmann'ın isminin yanında «Ölecek..» yazıyordu.

Savaşın her geçen gün faşistlere yeni sorular getirdiği ve Sovyet ordularının gittikçe yaklaştığı o günlerde ölüm aygıtı daha acımasızca çalışıyordu. Thelmann'dan birkaç gün sonra, Buchenwald Toplama Kampında Alman Sosyalist Partisi Genel Başkanı Rudolf Breitscheid'da katledildi. Breitscheid özellikle Fransız göçmenler arasında tanınmış ve tüm demokratların sosyal demokratların ve komünistlerin eylem birliğinin faşizmi durdurabileceğini ve ezebileceğini savunduğundan, Alman antifaşist halk cephesinde yer almıştı. Breitscheid da Thelmann gibi salt bu birlikteliğin Hitler'in kanlı yönetimine bir son vereceğine ve Alman halkının gereksiz yere 2. Dünya Savaşı'na girmesini önleyeceğine inanıyor ve bu uğurda onunla omuz omuza savaş veriyordu.

1945 Nisan'ında, Buchenwald Toplama Kampında henüz hayatta kalabilmiş tutuklular inançlarını dile getiren bir bildiri kaleme aldılar. Bildiride şöyle deniyordu: «Savaşımımızı ancak son suçlu halkın yargıçlarının önüne çıktığında keseceğiz. Nazizmin tüm kökleri ile yokedilmesi, bizim çözümümüzdür. Barış ve özgürlüğün egemen olduğu yeni bir dünyanın kurulması ise hedefimizdir.»

Bu cümleler 18 Temmuzda Demokratik Almanya hristiyan dünyasının temsilcilerinin ve Batı Almanya'dan gelen konukların katıldığı, Breitscheid Thelmann ve aynı günlerde öldürülen papaz Paul Schneider'in anısına düzenlenen toplantının da ana fikrini oluşturdu.

Demokratik Alman Protestan kilisesinin piskoposu Schönherr toplantıdaki konuşmasında, katledilen papaz Paul Schneider'in bıraktığı vasiyetin tüm antifaşistlerin, hristiyanların demokratların ve marksistlerin eylem birliği olduğunu vurguladı.

Buchenwald salt geçmişe yönelik bir anıt değildir. Ondan güncel yaşama uygulayabileceğimiz dersler almalıyız, çünkü o sadece Demokratik Almanya'da yaşanmış bir olayı simgelememektedir aksine her an hortlayabilecek olan faşizmi anımsatmaktadır.

Buchenwald aynı zamanda faşizme karşı eylem ve cephe birliğinin de simgesidir. Thelmann, Breitscheid ve papaz Schneider.. Faşizmin kahpece kurşunlattığı bu insanların günümüze kadar gelen vasiyetleri bellidir: Faşizme karşı güç ve eylem birliği...

Gürcistan moda evi yönetmeni Hvedelidze

Gürcistanlı mankenler gösteri sırasında

Gürcistan Modaevi Sanat Yönetmeni Hvedelidze ile söyleşi

Bizim moda anlayışımız insana yardım etmeye yöneliktir

«Kapitalist dünyada moda tüketime yönelik bir olaydır. Sanayicinin daha çok üretmesini, tüccarın da daha çok satmasını hedefler. Sosyalist dünyadaki moda olayından biraz söz eder misiniz?»

Moda çok ciddi bir olaydır. Yaşam ve sanayide kendini göstermiştir, göstermektedir de. İnsanın sürekli peşinden koştuğu bir olaydır moda. Ancak bizim modamızın amacı daha çok satmak değil, insanı hem güzel, hem de pratik giydirmektir. Sosyalist toplumun çağdaş insanı, sadece iyi bir insan olarak kalmamalı, giyimi bakımından da güzel olmalıdır. Biz moda çalışmalarımızda hem dünya modasındaki bazı gelişmelerden, hem ülke koşullarından, hem de geleneklerimizden yararlanıyoruz. Gelenekler bizim için bitmez tükenmez bir kaynaktır. Bunun için sık sık geleneklere de başvururuz. Kısaca söyleyecek olursam, kapitalist dünyanın moda anlayışı ile bizim moda anlayışımız temelde farklıdır. Bizim moda anlayışımız tüketime değil, güzele, pratikliğe ve insana yardımcı olmaya yöneliktir.

«Modaevlerinin işlevi ve önemi nedir sizce?»

Tüm Sovyet Cumhuriyetlerinde modaevleri var. Tümü de konfeksiyon sanayii için çalışırlar. Gürcistan'daki konfeksiyon fabrikalarının hepsi bizim modeller üzerine üretim yaparlar. Güzel Sanatlar Akademisi'nin Moda Fakültesini bitirenler, çoğunlukla modaevlerinde çalışırlar. Bunlar, konfeksiyon fabrikalarının kullandığı modelleri yaratırlar. Örneğin; Gürcistan Cumhuriyeti Modaevinde 22 ressam çalışıyor. Bunlar çeşitli branşlarda üretim yaparlar. Bir kısmı palto, bir kısmı çocuk, bir kısmı da kadın konfeksiyonu gibi...

«Kapitalist dünyada kullanılan mankenler genellikle o toplumda yaşayan insanların yapısıyla çelişirler. Örneğin; kapitalist dünyada kullanılan mankenlerin tümü zayıf ve uzun boyludur. Sizce bir sanat yönetmeni olarak mankenleri nasıl seçersiniz?»

Bizim mankenlerin tümü aynı vücut yapısında değildir. İnce ve zayıf olanların yanında çocuk yaşında da mankenler vardır. Modayı yaratırken her çeşit ve her yaştan insanı düşündüğümüz için model olarak da bir çocuktan genç bir kıza, yaşlı bir kadına değin her katagoriden manken kullanıyoruz. Çünkü güzel giyinmek isteyen salt genç kızlar değil. Çocuklar da, yaşlılar da iyi giyinmek istiyor. Biz de bunun için kapitalist dünyadan farklı olarak her yaş grubundan manken kullanıyoruz.

«Sovyet modasının başarısının nedenleri nelerdir?»

Sovyet modası dünyada kendini gösteriyor. Ama salt modayı tek başına ele almamalıyız. Sovyet toplumu tarımdan uzaya kadar, yaşamın tüm alanlarında kendini gösteriyor. Biz modayı, sanatın tüm alanlarında olduğu gibi, halkın geleneklerinden yararlanarak yaratıyoruz. Sovyet insanları daha da iyi yaşamaya başladılar artık. Eskiden toplumun sorunları vardır. Ağır sanayi kurmak, düşmanlardan kendini korumak gibi... Sosyalist toplumda yaşayan insanların daha iyi yaşaması için çalışıyoruz.

Devlet Tiyatroları perdelerini 1 Ekim pazartesi açıyor

Devlet Tiyatroları, 1979/80 tiyatro döneminde perdelerini 1 Ekim Pazartesi günü açacaktır. Devlet Tiyatroları, yeni sezonda ilk turda 13 yapıt ve beş çocuk eseri sergileyecektir.

Ankara'da sekiz, İstanbul'da iki, İzmir'de 1, Bursa'da ise iki yapıt, ilk turda tiyatroseverlerin beğenisine sunulacaktır.

ANKARA'DA SAHNELENECEK YAPITLAR

Devlet Tiyatroları yeni tiyatro sezonunda Ankara'da sekiz yapıt sergileyecektir. Bunlardan John Arden'in yazdığı, Ayşegül Yüksel'in dilimize çevirdiği «Çavuş Musgrava'nın Dansı» adlı yapıtın yönetmenliğini Christopher Sandfoir Dekorea gerçekleştirmiş, dekor ve giysilerini Ethem Özbora hazırlamıştır.

«Söz Veriyorum» adlı eserin yönetmenliğini Elder Akışık, dekor ve giysilerini Refik ve Hale Eren hazırlamıştır. Aleksei Arbuzov'un yazdığı, Yatuş Sevengil'in dilimize uyarladığı yapıt, geçen yıl da sahnelenmişti. Eser, aynı zamanda turne programına da alınmıştır.

Devlet Tiyatrolarının Ankara sahnelerinde sergileyeceği bir diğer yapıt da, geçen yıl izlediğimiz Haldun Taner'in yazdığı ve Ergun Uçucu'nun yönettiği «Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım» dır. İki perdelik güldürü türündeki eserin dekor ve giysilerini Etem Özbora hazırlamıştır.

MERAKİ'NİN YÖNETMENLİĞİNİ VASFİ RIZA ZOBU YAPTI

Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunun kuruluşunun 100. yıldönümü nedeniyle öncelikle Bursa'da sergilenecek, daha sonra Ankara sahnelerinde tiyatroseverlerin beğenisine sunulacak olan «Meraki» adlı eseri Moliere yazmış, Ahmet Vefik Paşa dilimize uyarlamıştır. Dekor ve giysilerini Hüseyin Mumcu'nun hazırladığı yapıtın yönetmenliği Vasfi Rıza Zobu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yönetmenliğini Yücel Erten'in yaptığı Berthol Brecht'in yapıtı «Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi»nin müziğini Turgay Erdener, dekorunu Erkan Kırtunç, giysilerini Gül Emre hazırlamıştır.

Yeni tiyatro sezonunda Yeni Sahne'de «Oyunlarla Yaşayanlar» adlı eseri izleyeceğiz. Oğuz Atay'ın yazdığı, dekorlarını Güven Öktem, giysilerini Gül Emre'nin hazırladığı oyunun yönetmenliğini, Devlet Tiyatrosu sanatçılarından Bozkurt Kuruç gerçekleştirmiştir.

Evgene O'Neill'in yazdığı, Aziz Üstel'in Türkçeye çevirdiği «İmparator Jones»ın yönetmenliğini Ferdi Merter gerçekleştirmişti. Oyunun dans düzenini Salt Sökmen, müzik düzenlemesini Çetin Akant, dekor ve giysilerini ise, Serpil Tezcan hazırlamıştır.

Erdoğan Aytekin'in yazdığı, Asuman Korad'ın yönettiği «Kırmızı Sokağın Suzanı» adlı oyunun dekorlarını Güven Öktem, giysilerini Serpil Tezcan gerçekleştirmiştir.

İSTANBUL'DA SAHNELENECEK YAPITLAR

Devlet Tiyatroları, 1979/80 tiyatro sezonunda İstanbul sahnelerinde sergilemek üzere iki oyun hazırlamıştır. Güngör Bilmen'in yazdığı, Can Gürzap'ın yönettiği «Deli Dumrul», İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda tiyatroseverlerin beğenisine sunulacaktır. Oyunun müziğini Babür Tongur, dekorlarını Mengü Ertel hazırlamıştır.

İstanbul'da sergilenecek bir başka oyun da, Jean Anouilh'ın yazdığı, Orhan Veli Kanık'ın Türkçeye çevirdiği «Antigone» adlı yapıt. Oyunun yönetmenliğini Alain Mergnat gerçekleştirmiş, dekorlarını Nurettin Özkönü, giysilerini ise Brigitte Billet hazırlamıştır.

İZMİR'DE ÜÇ OYUN

Devlet Tiyatrosu sanatçıları, İzmir'de Fakir Baykurt'un yazdığı, Sönmez Atasoy'un yönettiği iki bölümlük «Tırpan» adlı oyunu sahneleyeceklerdir. Dekor ve giysilerini Refik Hale Eren'in hazırladığı yapıtı Taner Barlas oyunlaştırmıştır.

«Çatıdaki Çatlak», Adalet Ağaoğlu'nun yazdığı, İsmail Bekir Ağlagül'ün yönettiği oyun, Bursa'da Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunda tiyatroseverlerin beğenisine sunulacaktır.

Turgut Özakman'ın yazdığı üç perdelik komedi türündeki «Kanaviçeli Oyun»un yönetmenliğini Ziya Demirel yapmaktadır.

Bertolt Brecht ilk kez Devlet Tiyatroları'nda

Ankara (Politika) — Devlet Tiyatrolarında, kuruluşundan bu yana ilk kez Bertolt Brecht'in bir oyununun sergileneceği bildirildi Oyunun yönetmeni Yücel Erten, Brecht'in «Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi» adlı oyununun Devlet Tiyatrolarında sergilenmesine ilişkin yaptığı açıklamada, «Düşünsel planda aktarmayı amaçladığımız her şey seyircinin tiyatrodan alacağı hazla bütünleşmelidir» dedi.

Erten «Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi»ne ilişkin açıklamasında özetle şunları söyledi:

— «Devlet Tiyatroları, kuruluşundan bu yana yapısı gereği derlemeci bir repertuar anlayışı sürdürmektedir. Yani oyun dağarcığı, çeşitli ulusların değişik türdeki yapıtları ve yerli oyunlardan oluşur. Ne var ki, ilke olarak çağdaş ve ilerici yapıtları da kapsaması gereken repertuar, zamanla tek yanlılığa ve eskimişliğe itilmiştir. Devlet Tiyatrolarının geçmişinde Brecht gibi, Gorki gibi büyük ustaların, ya da Nazım Hikmet, Orhan Kemal gibi belli bir toplumcu düşünce ve sanat anlayışını getiren yerli yazarların yapıtlarının, garip bir şanssızlığa uğramış olduğunu görüyoruz. Son bir yılda Devlet Tiyatroları bünyesinde görülen demokratikleşme, bu şanssızlığı telafi etme yolunda da olumlu adımlar attı.

— Bildiğiniz gibi Brecht, Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükseliş'inde Nazi İmparatorluğunun doğuşunu anlatır. Ancak buradaki anlatım bir zamanlar Şikago'yu haraca kesen gangsterlerin ortamına ve yaşamına yerleştirilmiştir.

Yani, özel olanın yanısıra, genel olan da yansıtılmaktadır. Bu, oyunun, gangsterler dünyasıyla tarihsel gerçekleri bir potada kaynaştırarak, genelde faşizmin tırmanışını dile getirmesi demektir. İşte bu açıdan bakıldığında, Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi, dün yaşadığımız ve yarın yaşayabileceğimiz gerçekleri de kapsamaktadır. Yani bir bakıma kıssadan hisseyi...

Çağdaş Halk Ozanları Derneği Kuruldu

Adana, (THA) — Yöresel radyo sanatçısı, Halk Ozanı Haydar Aslan ve bir grup arkadaşı, halk ozanları arasında birlik, beraberlik ve dayanışmayı sağlamak amacıyla «Çağdaş Halk Ozanları Derneği» adı altında bir dernek kurmuşlardır.

Çocuklar neler okuyor?

Yıllardan 1979.., Cumhuriyet kurulalı 56 yıl olmuş. Bu yılı Birleşmiş Milletler «Çocuk Yılı» ilan etti. Yılları toplumun bazı kesimlerine ayırmanın nedenini sormak geliyor kişinin aklına. Ama bir yararı oluyor bu ayrılan yılların. Toplumlar kendi kendileriyle hesaplaşmak olanağını buluyorlar. Yöneticiler gözardı etseler de, kendi çıkarlarıyla uğraşsalar da bazı veriler, bazı gerçekler su yüzüne çıkıyor. Bu yıl da öyle oldu. Çocuklarımız adına herşeyler konuşuldu, tartışıldı. Ama değişen bir şey yok ortada. Oysa yarın ilkokullar açılıyor. Yine birçok çocuk, öğrenimde ilk ya da ikinci, üçüncü adımlarını atacaklar. Çocuklarımız neler okuyor? Onlara ulaşabilen ürünler nelerdir? Bunları tartışalım istedik. Yeni okumaya başlayan bu yavrularımıza neler sunuyoruz? Onların bilinçlenmesine bir katkıda bulunabiliyor muyuz? Çocuk yayınları alanında dizi oluşturan yayınevleriyle konuşup bu soruna bir kez de sayfamızda eğilmek istedik.

Konu ülke çapında ele alındığında, çocuklarımızın pek de iyi şeyler okumadıklarını söyleyebiliriz. Üstelik, öğrenim görmeye başlayan küçüklere okul kitapları dışında birşeyler izlemek olanağı tanınmıyor. Birçok okulun kitaplığı bile yok. Çocukların kitap alacak paraları yok. Bulunduğu kasabaya, köye kitabın ulaşması şansı bile yok. İşte, tüm bu gerçekleri bilerek, okuyabilen birkaç bin çocuğumuzun neleri okuduğunu irdeleyebileceğiz ancak. Bu sorun, gerçekçi yapıt vermeye çabalayan ve yazarlara çocuklar için yazmak olanağı sağlayan birkaç yayınevinin kendi çabalarıyla çözümlenemez kuşkusuz. Çocuğu eğitmek, onu geleceğin insanı olarak yetiştirmek, ancak devletin üstlenebileceği güç bir görev.

Gözlem yayınları yöneticileri:

«Çocuk yayınlarında 10 yılda aşılan yolda çocuğun sorunlarına uzak kalmışız»

«Çocuğa, zalim yöneticiye başkaldırıp devrim yapan ayılardan mı, yoksa bal toplamaya giden annesinden ayrı düşmüş yavru ayının özlemlerinden mi söz etmeliyiz?»

«Çocuk yayınlarına toplumcu gerçekçi bir öz kazandırabilmek amacıyla yaptığımız 10 yıllık çalışmalar sonucunda, çocuğun özel sorunlarına yeterli bir yaklaşım sağlayabildiğimiz kanısında değilim.»

Gözlem Yayınevi'nde M. Yerasimos ve A. Özkan'la konuşuyoruz. Yayınevi yönetmenleriyle, çocuk yayını alanında nelerin yapılabildiğini ve nelerin ihmal edildiğini tartışıyoruz.

— Kitaplarınızı kaç çocuğa ulaştırabiliyorsunuz? Büyük kentlerdeki nice okumuş ana-babaların bile bu alanda yayın yapan, diziler oluşturan yayınevlerinden haberleri yok.

— M. Yerasimos: «Her yıl hep «A»dan başlıyoruz, arkası gelmiyor. Çok haklı bir soru yönelttiniz. Çocuklara ucuz kitaplar hazırlayıp ulaştırmaya olanaklarımız elvermiyor. Yayınevinin ayakta kalabilmesi için belli bir miktarda para kazanmak zorundayız. Kağıt fiyatları ateş pahasına. Çocuk kitaplarını üçüncü hamur kağıda basarken üzüntü duyuyorum. Böylesi kitaplar çizgileriyle, kağıdıyla ve içeriğiyle çocukları doyurabilmeli, onların özel sorunlarına çözüm getirebilmeli. Çocuğa güzel olanı vermeliyiz. Bir ara çocuk kitaplarını kaliteli kağıtlara basabiliyorduk. Ama şimdi bu cins kağıdı bulup alabilme olanağı yok. Kitap maliyetleri olağanüstü arttı. Bu da, ister istemez kitap fiyatlarına yansıyor.

— Çocuğun özel sorunlarına yeterli bir yaklaşım sağlanmadığından söz ediyorsunuz. Bu konuda bilgi verir misiniz?

— M. Yerasimos: 1970'lerde, çocuk yayınları yapan yayınevlerinin yetkilileri biraraya geldik. Çocuğu uyutan, onu masal dünyalarına götüren, gerçekleri sağlayan yayınlar karşısında alınması gereken önlemleri tartıştık. Çocuğa toplumsal gerçekleri aktarmak, ilerde karşılaşacağı sorunları tanıtmak gerektiği üzerinde görüş birliğine vardık. Çocuk, masalların pembe dünyasından birdenbire toplumun acımasız gerçekleriyle yüzyüze gelmek gibi onda derin sarsıntılar uyandıran bir duruma düşüyordu. Ya da bireyciliği, benciliği aşılayan savaşçı, kavgacı çizgi romanlarla koşullanarak toplum sorunlarından uzaklaştırılıyordu. Ülkemizde bir süredir toplumsal gerçekleri işleyen çocuk yayınlarının ortaya konduğunu görmekteyiz. Yayıncı olarak, gerek çevirilerde, gerekse yerli yazarlarımızın yapıtlarında bu özellikleri aradık.

— 9-10 yıla varan çocuk yayınlarıyla ilgili çalışmalar sonucunda belli bir aşamaya ulaşıldığını söyleyebilir misiniz?

— A. Özkan: Hiç kuşkusuz, önemli bir aşama katedilmiştir. Çocuk yayınları, yazarlarımızın üzerine eğildikleri ve ürün verdikleri bir alan haline geldi.

— M. Yerasimos: Bu alandaki gelişme yadsınamaz. Ancak biz, geçmiş çalışmalarımızı yeniden değerlendirerek ihmal ettiğimiz noktalar üzerinde durmak gereğini duyuyoruz. Çocuklara toplumsal gerçekleri aktarmaya çalışırken, onların özel sorunlarını gözden kaçırdık. Çocuğa, kendi özel sorunlarından yola çıkarak toplumsal gerçekleri aktarmak daha olumlu bir yol değil midir? Şimdi, bize ulaşan ürünler arasında böylesi bir yaklaşımı benimseyenler üzerinde duruyoruz. Anneleri de çalışan çocuklar, gereksindikleri ilgiyi ve sevgiyi onlardan esirgemeyecek, ellerden oyun, eğlence vb. gereksinimlerini karşılayacak kreşlerden ve yuvalardan çoğunlukla yoksun kaldıklarından çeşitli sorunlar yaratmaktadırlar. Bunun nedenini onlara nasıl anlatmalı? Zalim yöneticiye başkaldırıp devrim yapan ayılardan söz etmek yerine, annesi bal toplamaya gitmiş yavru ayının sorunları üzerinde durmak çocuklar için daha ilgi çekici değil mi?

— Yine toplumsal gerçeği aktaralım ama, çocuğun yüzyüze bulunduğu sorunlardan yola çıkan yapıtlara ağırlık verelim diyorsunuz.

— M. Yerasimos: Kesinlikle evet. Çocuk için yazılanları sloganlaştırmamak gerekir. Çocuğa düzen kavramını, onu ehil olmayan ellerde bırakan koşulların nereden kaynaklandığını, televizyon reklamlarının anlamını kavratmadan devrimden söz etmeli miyiz?

— Toplumsal gerçekleri yansıtan ürünlerin yanısıra sloganlaşmış yayınların da varlığından söz ediyorsunuz. Bu alanda yapılan çalışmaların yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini belirtiyorsunuz.

— M. Yerasimos: Çocuk yayınları yapan yayınevlerinin yöneticileri arasında yeni bir tartışmanın açılması gerektiği kanısındayım. Bu, kesinlikle gereklidir. Çocuk yazını alanında katedilen aşamanın yeni bir değerlendirmesini yapmak zorundayız.

İşçi Kültür Derneği sanat kuruluşlarına eylem birliği önerdi

Ankara (Politika) — İşçi Kültür Derneği, ülkedeki tüm kültür ve sanat kuruluşlarına birer mektup göndererek, burjuvazinin saldırılarına karşı eylem birliği önerdi. İşçi Kültür Derneği, Genel Başkanı Yılmaz Önay tarafından yazılan mektupta, burjuvazinin, işçi ve emekçi kitlelerin demokratik haklarını hergün biraz daha kısıtlarken, kültür ve sanat alanında da «günün koşulları»nı öne sürerek baskı ve kısıtlamalarını tırmandırdığı belirtildi.

Aralarında Halkevleri Genel Merkezi ile TİSAN, İFSAK, AFSAD, Karikatürcüler Derneği, Sanatçılar Birliği Derneği ve Sanatsevenler Derneği'nin de bulunduğu 23 kuruluşa gönderilen mektupta özetle şöyle denildi:

— «Dar çerçeveler içinde düşünülen kültür ve sanat örgütlenmeleriyle burjuvazinin saldırılarına tek tek karşı koymak olanaksızdır. Bu nedenle de derneğimiz, kültür ve sanat alanında mücadelenin geniş, yığınsal boyutlarda verilmesi gerektiğine inanmaktadır. Bu alanda demokratik hak ve özgürlükler, yine bu alanın gerektirdiği örgütlü mücadeleyle alınır. Bu mücadelenin temel koşulu da birliktir. Tüm kültür ve sanat örgütlerinin ivedi görevi, bu birliğin kuruluşunu ve geliştirilmesini sağlamaktır. Örgütümüz, bu konuda ileri adımlar atılabilmesi ve tüm örgütlerin somut hedefler ve eylem programı saptayabilmeleri için zaman geçirmeden çalışmayı başlatmak gereğine inanmaktadır. Kazanılmış hakların korunabilmesi ve yeni hakların alınabilmesi, bu birliğin sağlanmasıyla önemli ölçüde başarılabilecektir.»

Anadolu Deneme Sahnesi oyunlarına eylül sonu başlıyor

Tüm İç Anadolu Bölgesini kapsayan ve ilk aşamada 15 ilde oyunlarını sergileyecek olan Anadolu Deneme Sahnesi, bu yılki programına eylül ayı sonunda başlayacak. Kurucuları Atilla Soydan'ın ölümü nedeniyle bir süre yeni sezonla ilgili çalışmalarına ara veren topluluk, son günlerde çalışmalarını hızlandırdı. Bu arada topluluğun düzenlediği «ELMA» Festivali de organizasyonun tamamlanamamış olması nedeniyle gelecek yıla ertelendi.

Anadolu Deneme Sahnesinin bu yıl sergileyeceği oyunlarının ilki, Ali Rıza Soydan'ın yazdığı ve kendisinin yöneteceği «Kereviayon» adlı oyun. Müziklerini Hutbi Gökşin'in, dekor ve kostümlerini Serap Demir'in hazırladığı oyun, güncel bir güldürü niteliğinde. Topluluğun ikinci oyunu Yaşar Kemal'in çocuklar için yazdığı «Filler Sultanı ve Kırmızı Sakallı Topal Karınca» adlı romanın bir sahne uyarlaması. Topluluk yetkilileri, bu oyunun salt çocuklar tarafından değil büyüklerce de ilgiyle izlenebileceğini söylüyorlar.

Şehir Tiyatrolarında Darülbedai anlayışı

AYDIN HATİPOĞLU

İstanbul Şehir Tiyatrolarında geçen yıl uzun tartışmalara konu olan, Hayati Asılyazıcı'nın Genel Sanat Yönetmenliğine getirilişine yasal formül bulunduktan sonra, ilk kez tiyatroların sanat yönetmenlerinin belirlenmesiyle ortaya çıkan Darülbedai anlayışının egemenliği, bu yılın repertuarlarının belirlenmesiyle kesinlik kazandı.

İstanbul Şehir Tiyatroları, bu yıl 1 Ekim'de açılacağını ilan etmişken ancak 3 Ekim'de açabiliyor. O da, çoğu geçen yıldan devreden oyunlarla.

Münir Özkul yönetimindeki Fatih Tiyatrosu, Haldun Taner'in geçen yıl Sersem Koca'nın Kurnaz Karısı adlı oyunla perdelerini açıyor.

Mücap Ofluoğlu'nun yönetimine teslim edilen Üsküdar Tiyatrosu'nda ise, İstanbul seyircisi için klasikliğine duyulan saygıdan başka bir şey ifade etmeyen, oynana oynana ezberlenmiş bir oyun var: Hastalık Hastası. Mücap Ofluoğlu anlayışıyla birleşince, daha şimdiden başarılı bir okul piyesi seyredebileceğimizi söyleyebiliriz.

Harbiye'de Hadi Hün'ün yönetiminde geçen yıldan devreden, Orhan Asena'nın Ölü Kentin Nabzı oyunu sergilenmeye devam ediliyor.

Kadıköy'de Haluk Şevket yönetimi var. Ve yine eskitilmiş bir oyun. Değerli İspanyol yazarı Lorca'nın Kanlı Düğün'ü oynanıyor.

Sadece Tepebaşı Deneme Sahnesi, yeni bir oyunla açıyor perdelerini. Cengiz Gündoğdu'nun Karar 1970 adlı oyununu Çetin İpekkaya sahneye koyuyor.

Bir zamanlar perdelerini Türk yazarlarının yeni oyunlarıyla açma geleneğini yerleştirmeye çalışan, ilerici oyunlara yer vermeyi, halkın parasıyla perde açan bir tiyatronun namus borcu sayan, klasik oyunlara yeni yorumlar getirme çabalarına öncülük eden, Şehir Tiyatroları'nın bugün içine düştüğü durum, ülkemizde tiyatroculuğun yerleşmesinde saygın katkıları olan Darülbedai anlayışının, çoktan aşılması gereken anlayışının, yeniden ortaya çıkmasından başka bir şey değildir. Ve ne yazık ki Hayati Asılyazıcı'nın yönetiminde...

Faşist Hareketin Turgutlu Dosyası

-1-

Turgutlu duvarları, faşist cinayetleri haber veren yazılarla dolu.

Konakönü Obası...

17 yaşında oba başkanı ve 14 yaşında oba üyesi...

Burası Turgutlu. Bir ayda 10 ölü. Yıllarla ölçerseniz onlarca ölü. Ardı arkası kesilmeyen faşist saldırılar. Geride yüreği kan ağlayan analar, babalar. Evlat acısının kavurduğu emekçi Ege insanları, aileleri.

Burası Turgutlu. Gediz'in suladığı bereketli ovanın üzüm, incir, pamuk yetiştiren köylüleri. Kent merkezinde 70 bin kişiden 30 bini işçi. Bir işçi yatağı, yani. Yüze yakın sanayi kuruluşu. Kiremit, tuğla fabrikaları, torna, tesviye, pulverizatör fabrikaları, atelyeleri ile koca bir Ege kenti. Süt tozu fabrikaları, TUKAŞ'ı, Evkon'u ile büyük besin işletmeleri...

Toprak beyleri ile, kiremit, tuğla, konserve tekelleri ile bir sömürü merkezi. Yüzlerce tarım işçisi, binlerce sanayi işçisi ile işçi sınıfı hareketinin filizlendiği bir koca kent.

Burası Turgutlu.

30 bin işçi yaşıyor bu kentte. Turgutlu'nun ünlü kırmızı toprağının rengi biraz da bu işçilerin terinden, kanından böyle. Tuğla, kiremit fırınlarında pişen salt bu kızıl toprak değil, işçinin alınteri, göznuru.

Bir büyük uyanışa, bilinçlenmeye ve örgütlenmeye tanık olan bir Ege kasabası: Turgutlu.

Ve nerde işçiler bilinçleniyor, örgütleniyorsa. Ve nerde emekçiler uyanıyor, yıllar süren uykudan sonra doğruluyorsa, burjuvazinin tekelci sermayenin zorba gücü faşist çeteler orada yuvalandırılır. Maceracı, sapık akımlar akar o bölgeye.

Turgutlu gibi...

Manisa'da yuvalanan faşist örgütlenme, ilerici, yurtsever eczacı Neşe Gülersoy'un öldürülmesini izleyen faşist saldırıdan sonra Egenin dört bir yanından akan ilericilerle, demokratlarla omuz omuza veren Manisa halkının yığınsal çıkışı karşısında geriledi. Bir başka deyişle Manisa'da pabucun pahalı olduğunu gördü, kavradı.

Kendine daha uygun bir örgütlenme alanı aradı ve bir işçi yatağı olmaya hızla yönelen Turgutlu'yu seçti.

Bu yazı dizimizde Turgutlu'daki faşist hareketin hemen hemen eksiksiz bir portresini sunabileceğimiz kanısındayız. Üstelik dizimizde yer alan belgeli gerçeklerin, salt Turgutlu olayına değil, tüm ülkedeki faşist örgütlenmeye ışık tutacağına inanıyoruz. MHP ve ÜGD nin kapatılması, halkımızın can güvenliğinin sağlanması savaşımında yan çizen burjuva reformizminin mazeretlerini tüketecek bir dizi sunduğumuza inanıyoruz. MHP ve ÜGD hâlâ yaşam hakkı tanınabilecek kuruluşlar olarak gören burjuva demokratlarına «Varan-3» diye sunuyoruz.

Baştan belirtelim. Bu da yetmezse «Varan-4», «Varan-5» gelecek ardından. Halkımızın bilincinde çoktan mahkum edilmiş faşist yuvaları burjuva yasalarının da koruyamayacağı kadar açık ve seçik sergiliyoruz, sergileyeceğiz.

Sunacağımız belgeler, Turgutlu'da faşist cinayet şebekelerinin nasıl örgütlendiğini, kimlerin öldürüleceğini, kimlerin evinin, işyerinin, otomobilinin bombalanacağını, faşist hücrelerin çalışma yöntemlerini, kendi el yazıları ile ortaya koyuyor.

Aynı şekilde Turgutlu'da legal ve illegal faşist örgütlere para yardımı yapan sanayicilerin, patronların da listesini sunacağız. Davadan dönüp öldürülen MHP Turgutlu İlçe Başkanı'nın nasıl öldürüldüğünü bizzat Emniyet ifadeleri ile ortaya koyacağız.

Biliyoruz, bu dizi yayınlanmaya başladıktan sonra, belgeler sergilendikten sonra yeni yeni «davadan dönenler» icad edilecek ardından «davadan döndü» diye yeni cinayetler işlenecek, onunda ardından kentlerin sokaklarında, caddelerinde kendi işledikleri cinayetleri faşist propagandanın hammaddesi olarak kullanan faşist çeteler «kana kan intikam» haykırışları ile terör saçacaklar.

Açıkça belirtiyoruz yayınladığımız belgeleri gazetemize kendilerinden biri verdi.

Konakönü Obası'nın başkan ve üyelerinin listesi, faşistlerin kendi el yazılarıyla

Faşist hareketin bir kan kuyusuna döndüğünü yavaş yavaş gören, ama cesaret edip de çevresindeki faşist örgütlenme çemberini henüz kıramayan bir «ülkücü» verdi.

Yayınladığımız belgelerin kimler tarafından hazırlandığını, hangi ellerde dolandığını, bu satırlar yazıldığı sırada nerede saklandığını biliyoruz.

Sunduğumuz belgelere iyi bakınız. Faşist partiye barış çağrısı yapan bay Ecevit, cinayet şebekelerini «kardeş parti» ilan eden CHP yöneticileri, demokrasiyi korumakla yükümlü ve görevli savcılar, yargıçlar, hukukçular bu belgelere iyi bakınız.

Emekçi halkımız, bunalımın burgacında kıvranan ve çıkış yolu arayan emekçi halkımız bu belgelere iyi bakınız.

Bunlar ülkemizi bir kan denizine çevirmek isteyenlerin kendi el yazılarıyla düzenledikleri belgelerdir bunlar. Kahramanmaraş, Elazığ, Erzincan, Sivas, Manisa gibi kentlerde sergilenen, cankırımları düzenleyen faşist çetelerin Turgutlu'yu kana bulama planlarıdır bunlar.

O yüzden iyi bakın bu belgelere ve gerçeklere...

KONAK ÖNÜ OBASI

«...Biz sokak, mahalle ve semt esasına göre «obalar» biçiminde örgütleniriz. Her oba'nın sorumlu olduğu birime göre hiyerarşide yeri vardır. İstihbarat kesin olarak aşağıdan yukarıya doğru işler. Emir ve saldırı planları bize kesin olarak yukarıdan gelir. Biz bu emirleri verenlerin kim olduğunu bilemeyiz. Ama onları eksiksiz uygularız...»

Bu sözler Turgutlu'da devletin güvenlik örgütünün dosyalarında yer alıyor. İfadeyi veren bir Oba başkanı. Adı, sanı, adresi emniyet kayıtlarında, eğer yok edilmediyse, şimdi de duruyor. İlgililerin ilgisini bekliyor...

İşte şimdi de bir faşist Oba'nın illegal örgütlenmesinin, kendi elyazıları ile düzenlenmiş tutanağını sunuyoruz.

ÜGD Manisa yöneticilerinden Abdül Akan'ın dokuz numaralı oba üyesi olarak yeraldığı Konakönü Obası'nın belgesi bu.

Belgenin kilişesi kötü çıkar düşüncesiyle metnini de yayınlıyoruz.

Konakönü Obası'nın başkanı Erdoğan Güçlü. Üyeleri de şöyle:

Hüseyin Çekim (20 yaşında), Erdoğan Güçlü (başkan, 18 yaşında), Ayhan Ok (18 yaşında), Selçuk Günel, Abdullah Keyfibol (17 yaşında), Mustafa Çimenci (14 yaşında), Faruk Erdöşemeci, Abdül Akan (ÜGD Turgutlu örgütü yöneticisi), Asi Algaç (16 yaşında), Rifat Bozkır, İbrahim Tosun (18 yaşında), Sadık Pekün (17 yaşında), Erdoğan Akbulut (15 yaşında), Cemal Özsemerci (18 yaşında).

Bu faşist obanın 15 üyesinin adlarının yanısıra adresleri de var. Baba adları ve doğum yerleri de...

18 yaşında bir oba başkanı. 14 yaşında bir oba üyesi. Listenin 9. sırasında bir ÜGD yöneticisi: Abdül Akan. Hâlâ ÜGD'nin kapatılması için kanıta gereksinim duyuluyor mu acaba?

Yarın: Faşist eğitim notları

Mehmet Kaya (1961...)

Faşist MHP ve ÜGD'nin kapatılması mücadelesinde maocu faşistlerce (HK) katledildi.
O, işçi sınıfının yolunda savaşan yiğit bir militandı.
İlerici Gençlik hareketi, onu savaşımında yaşatacaktır.

İGD GAZİANTEP ŞUBESİ

(Po: 2298)

tırmık

AYDIN ENGİN

Turgutlululara uyarılar

Bugün köşemizin yanında yayınlanmaya başlayan yazı dizisini sanırız ilgi ile okuyacaksınız. Yazıyı yayına hazırlarken Politika görevlileri elden geldiğince sadece belgeleri sunmaya çabaladılar. Belgeler üzerinde ayrıca yorum yapma gereğini pek az duydular.

Böyle yaptılar çünkü her şey açık ve seçik.

Ama biz köşemizde faşist hareketin 37 kalemde topladığı «emir»lerden bazılarını ele alıp, Turgutlu'nun emekçi halkına, hatta faşist olmayan tüm Turgutlu halkına bazı uyarılarda bulunmak istiyoruz.

Faşist eğitim notlarının dördüncüsünde «böl parçala, birbirine düşür taktikleri» deniyor. Yirmi yedinci'de ise «ahlâk ve dinine sahip ol, uygula ve uygulat» öğüdü veriliyor.

Gelin bağdaştırın bakalım şimdi bu ikisini. Bir yandan bölüp, parçalayıp, birbirine düşüreceksin, sonra da ahlakına ve dinine sahip olacaksın...

— Olmaz. İkisi bir arada olmaz... dediniz değil mi? Yanıldınız. Olur. Şu soruları sorarsanız bal gibi olur:

— Hangi ahlâk., hangi din? Yanıtı:

— Faşist ahlâk ve faşizm dini...

Gene aynı notların on ikincisinde «...Büyüklerle haftada üç kez oturma ve onları nasihate zorlama...»

Şimdi Turgutlu'da, çevresinde «ülkücü» denen faşist militanlardan bulunan «büyükler» son derece dikkatli olmalı. Haftada en az üç kez bir faşistle oturmayı baştan kabullenmeliler. Aksi takdirde, bu emri alan faşistin bir kurşunu ile dünyalarını değiştirirler. Çünkü aynı emirlerin altıncısında «yönetime kesin itaat... icabında cezalandırma» deniyor. O faşist tosuncuk, siz oturmayı kabul etmediğiniz takdirde (hem de haftada üç kez) kendisi cezalandırılmamak için evelallah sizi cezalandıracaktır.

Ayrıca onlara nasihat de verin. Aksi takdirde vermeye zorlanacaksınız. (emir: 12).

— Bütün bunlar ne kadar saçma şeyler. Ülkücü de olsa, kimsenin aklı böyle saçmalıklara yatmaz ve karşı çıkar.., diye boşuboşuna düşünmeyin.

Bakın yedinci emir ne diyor:

— «Kati surette eleştiri ve dedikodunun yasaklanması, icabında cezalandırma.»

Turgutlu'da emniyet örgütünde çalışan polisler, bekçiler, eğer faşist değilseniz dikkat!.. Adliyedeki yargıçlar, savcılar, zabıt katipleri, mübaşirler aman siz de dikkat!

Bakın on beşinci emire:

— «Emniyet ve adliyede dost edin ama az konuş. Onlardan azami ölçüde faydalan».

İyi mi? Bugünlerde ÜGD'den, MHP'den birileri size yaklaşırsa haberiniz olsun, sizinle dost olmak istiyorlar. Korkmayın başınızı çok ağrıtmayacaklar, çünkü «az konuşacaklar». Sizden azami ölçüde yararlanacaklar da.

Turgutlu'daki faşist hareketle ilgili sunduğumuz belgeler öyle sanıyoruz ki Tırmık'ın hercaimeşrep üslubu içinde geçiştirilmeye hiç de uygun değil. Biz sadece Turgutlu'lulara birkaç uyarıda bulunmak istedik hepsi bu.

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Bahar havasının sardığı ve aklımı başımdan alan şu sokaklarda tek başıma dolaşmayı seviyordum

— 105 —

Bahçıvan olmayı bu derece güzel bulmasından halen şaşkınlık içinde sessizce başımı salladım. Köyünün sokağında buzların çözülüşünü, kulübelerin çevresindeki tarlaların toprağını, ilk inci çiçeklerini hep gönlünde yaşatıyor muydu?

Bizden izin istedi. Ben Komsomol üyesi bir genç kızla konuşmaktayken bürosuna girdi. Yirmibir yaşında olan bu genç kız orada ustabaşıydı. Güzel beyaz bir cildi, inanılmaz mavilikte gözleri vardı. Sorularımı kendisine sorarken ben bir lise öğrencisi gibi kızarıyordum. Bunları tekrar düşündüğüm şu sırada, anlıyorum ki sorularım benim kadar onu da huzursuz ediyordu.

Bir konudan diğerine geçiyordum. Hiçbir şey onu bozmuyor gibiydi. İşinden zevk alıyor muydu? Kimin için çalışıyordu? Kendisi için mi, yoksa toplum için mi? Buraya nereden gelmekteydi? İlerisi için istekleri nelerdi? Sonra kendisine bir erkek arkadaşı olup olmadığını ve onunla nasıl yaşadığını sordum.

Anna Seghers, Hermlin ve Tschesno bana kızgın bakışlarla gözlerini dikmişlerdi. Kızın gözlerinde ne demek istediğimi çok iyi anladığını gördüm. Fakat o, bundan kaçınmak, anlamazlıktan gelmek istiyordu. Bilmem, kendisiyle tek başıma olaydım, başka türlü mü yanıtlardı sorumu?

— «Üç ya da dört erkek arkadaşım var» diye yanıtladı.

— «Hayır, benim demek istediğim bu değil», diye ona yeniden açıklamaya giriştim. «Bizde bir erkek arkadaş veya kız arkadaş denildiğinde...»

Apaçık yüzü, içe işleyen bakışı ve bu kadar inanılmaz mavilikteki gözleri karşısında sustum. Bu kez ben kızarmaya başladım. Ama gene de düşündüm: Bir yazar olarak soru sormaya hakkım yok mu? Ve sürdürdüm:

— Anlıyorsunuz, çiftler halinde yaşıyorlar!

— «Kayıtlarını yaptırmaksızın mı?» diye soğukça sordu.

— «Hemencecik belediyeye uğramaya gerek yok elbet,» diye karşılık verdim.

— «Evet, fakat...» İşte o andan sonra bir tepki gösterdi. Şiddetle kızardı ve güvenini yitirdi.

— Artık birbirleriyle iyi anlaşamaz olduklarını görünce fazla formaliteye kaçmadan her zaman için birbirlerinden ayrılabilirler.

— «Peki ondan sonra? Bir başka erkek dost edinilir değil mi?» diye sordu.

Onayladım başımla.

— «Ya daha sonra... Bir üçüncü erkek arkadaş edinilir. Eğer...» Aşağılayıcı bir tavırla başını çevirdi.

Boğazımı temizledim, yanıtımı bekleyerek tekrar bana döndüğünde, şöyle dedim:

— Evet, doğrusunu isterseniz öyle. Eğer iş oraya kadar varırsa...

— Fakat...!

Sustu kaldı: Bu ona gerçekdışı, tüm gelenek ve alışkanlıklara aykırı bir şey gibi geliyordu galiba. Veya acaba kendisini cezbeden yeni olanaklar görüyor olabilir miydi?

Ayrılırken soğuk ve ölçülü görünmedi. Hatta aksine, çevirmenimiz bana yan yan bakarken o çok dostça elimi sıktı.

İnsani şeylere karşı olan ilgim insani ilişkilerin şekil ve içeriği beni hep yeni sorular sormaya itiyordu. Leningrad'da, Astoria Oteli'nde servisimizi yapan, yirmi yaşlarında, sarışın ve ince bir Letonyalı olan genç kadına sormuştum: «Yoldaş Asta, mutlu musunuz?»

Bize çok yakınlıkla ve dikkatle hizmet etmişti. Onun bu açık ve neşeli karakterinden cesaret alan içimizden birileri kendisiyle biraz flört etmek istemişti. İnce çizgileri, berrak gözleri, zarif ağzı, ondaki her şey kızgın ve öfkeli bir ifadeye bürünüverdi. Mutlu olmak mı? Mutluluk nedir? Düşündü biraz. Ya ben, ben biliyor muyum gerçekten neden söz ettiğimi? Mutluluk kişisel olarak mutlu olmak mıdır, yoksa sadece toplum için eylemde bulunmak mı? Ya da, yapılan şeyin doygun ve bilinçli mutluluğuna varmak, kişisel, özel mutluluk ile toplumsal gerekliliklerin bağdaşımında mı yatmaktadır? Özvarlık ile istek arasındaki çelişkinin sona erdirilmesi midir? Zaten bu tür soruları çoktandır kendi kendime de sorup duruyordum.

Asta, o güzel genç kadın, gülümsedi. Sanki sorumu öylece pek de ciddiye almamış oluyordu. Beceriksiz bir Almancayla: «Yoldaş yazar...» Ve düşünmeyi sürdürdü.

Utangaç bir tavırla, işçi tatil evlerinde boş zamanları değerlendirme şekli üzerine bir broşür yazmış olduğunu bize itiraf etmişti. Daha serbest bir şekilde de evli olduğunu, bir oğlu olduğunu söylemiş, sonra büyük bir gururla Kellermann'ın ve Anna Seghers'in kitaplarını, Langhoff'un Moorsoldaten'ini (Bataklıkların Askerleri) tanıdığını da eklemişti sözlerine.

«Mutlu muydu?» O anda kafasından tüm hayatının akışını yeniden gözden geçiriyordu, sonra ağır ağır bana şöyle dedi: «Ama şimdi barış geldi. Unutuyor musunuz...!» Sonra yanlışını kendisi düzeltti: «Hayır, çok mutlu değilim. Bazen, kocamla tartışmalarımız oluyor. Bir parça tembeldir o. Kendisine kaç kez Almanca öğrenmesini söyledim, ama istemiyor. Akşam eve dönünce okumayı, ya da tiyatroya gitmeyi yeğ tutuyor. Bir tiyatro delisidir.»

Ben düşünüyordum: İnsanların mutlu olmasına engel olan tüm bu şeyler, ne garip!!

Sonra heyecan ve sevgiyle dolu şöyle bağladı:: «Şimdi sizleri bırakmak zorundayım! Oğlum bugün bir sınav geçiriyor! Eve dönmem gerek!»

Annelik kaygusu ve kuşkusuyla kızarmış olarak aceleyle ayrılıp gitti. Biz kentten ayrılmazdan önce kendisiyle vedalaşırken, kısa süre sonra otelden ayrılacağını söyledi. Bir tatilevinde moral işleri görevini bulmuşmuş. Bunun için son derece sevinçliydi!

★

Günlerimiz müze, sergi,yıkıntılar ve kurumlara yapılan ziyaretlerle çarçabuk geçip gitti. Bahar havasının sardığı ve aklımı başımdan alan şu sokaklarda yalnız başıma dolaşmayı seviyordum. İkide bir yanıbaşımızdaki çevirmene başvurmak, düşünceme göre, önceden düzenlenmiş tartışmalardan çok daha verimli olan gelişi güzel rastlaşmaları ve konuşmaları engelliyordu. Şu ünlü arabacı kahvehanelerine girip oturmayı ne çok isterdim. Halen varsa tabii!

Kızıl Meydan'daki büyük Grum mağazasında, ucuz kürkler ve hafif paltolar, mantolar giyinmiş, gürültülü ve terleyen kalabalığın arasında kendimi iyice kaybolmuş hissettim. Birşey almaya cesaret edemiyordum. Derdimi nasıl anlatabilirdim ki?

Köylü kadınlara benzeyen ve kompresörlü kazmaları çocuk oyuncağı gibi kullanan Ulica Gorkova'daki kadınlarla gevezelik etmeyi de pek çok isterdim. Fakat nasıl yapmalı bunu? Kendilerine yaklaştığımda tahrik edici bir tavırla gülüyorlardı. Söyledikleri de benim için pek övücü olmasa gerekti. Zoraki bir tavırla, ben de gülüyor ve yoluma devam ediyordum.

(Devamı Var)

Türkiye futbolu Avrupa Kupaları'nda sınav veriyor

Akdeniz Oyunları'nda dün :

Grekoromende Salih Bora altın Erol Mutlu gümüş madalya kazandı

Spilt — Akdeniz Oyunları Greko - Romen Güreş karşılaşmalarının dün yapılan final karşılaşmalarında 48 kilo güreşçimiz Salih Bora altın, 74 kilo güreşçimiz Erol Mutlu ise gümüş madalya kazandılar.

48 kilo güreşçimiz Salih Bora şampiyonanın başından beri yaptığı tüm karşılaşmaları diskalifiye ile kazandı. Bora, İtalyan Vincenzi karşısında ikinci devrede 22-0 iken, rakibine üçüncü ihtarı da aldırarak karşılaşmadan diskalifiye ile galip ayrıldı.

74 kiloda ise Erol Mutlu, Yugoslavia - İtalya'nın yapacağı maçın sonucunu bekledi ve sonuçta bu iki rakibinin karşılaşmasının 4- 4 berabere bitmesine karşın İtalyan teknik puanla galip ilan edildi ve böylece Mutlu gümüş madalya kazandı.

Bu siklette Yugoslav birinci, Erol Mutlu ikinci ve İtalyan üçüncü oldu.

57 kiloda ise Serhat Karadağ Fas'lı rakibine 11-8 sayı ile yenildi ve üçüncü olarak bronz madalya kazandı.

90 kilo güreşçimiz Polat Aydın ise finalde karşılaştığı Yunanlı ve Yugoslav rakiplerine tuşla yenilerek kilosunda üçüncü oldu ve bronz madalya kazandı.

VOLEYBOL

Oyunlara katılan Ulusal Voleybol takımlarımız da dün yaptıkları karşılaşmaları kaybettiler. Erkek Voleybol Takımımız Mısır'a 3-1 Bayan Voleybol Takımımız da İtalya'ya 3-0 yenildi.

YÜZME

Akdeniz Oyunları Yüzme Yarışmaları final karşılaşmalarında Murat Özdak 400 Metre Karışık'ta ancak beşinci olabildi.

4.44.08'lik derecesi ile yeni Türkiye Rekoru kırmasına karşın beşinci olan Özdak, dördüncülüğü iki saniye ile kaçırdı.

400 Metre Karışık Yüzme yarışında Yugoslav Petriç 3.55.59 ile birinci olmuştur. 4x200 metrede ise Türkiye 8.13.28 ile yeni Türkiye Rekoru kırmasına karşın 5. oldu.

ATICILIK

Atıcılık yarışmalarında ise Alp Kızılsu trapta 18 atıcı arasında 181 puanla altıncı oldu. Kızılsu'nun altıncılığı başarı olarak nitelendirildi.

MASA TENİSİ

Grubundaki üçüncü maçını dün Mısır'la yapan Masa Tenisi Takımımız rakibini 5-2 yendi.

Masa Tenisi bayanlar karşılaşmasında ise Cezayir karşısında rahat bir oyundan sonra 3-1 galip geldik.

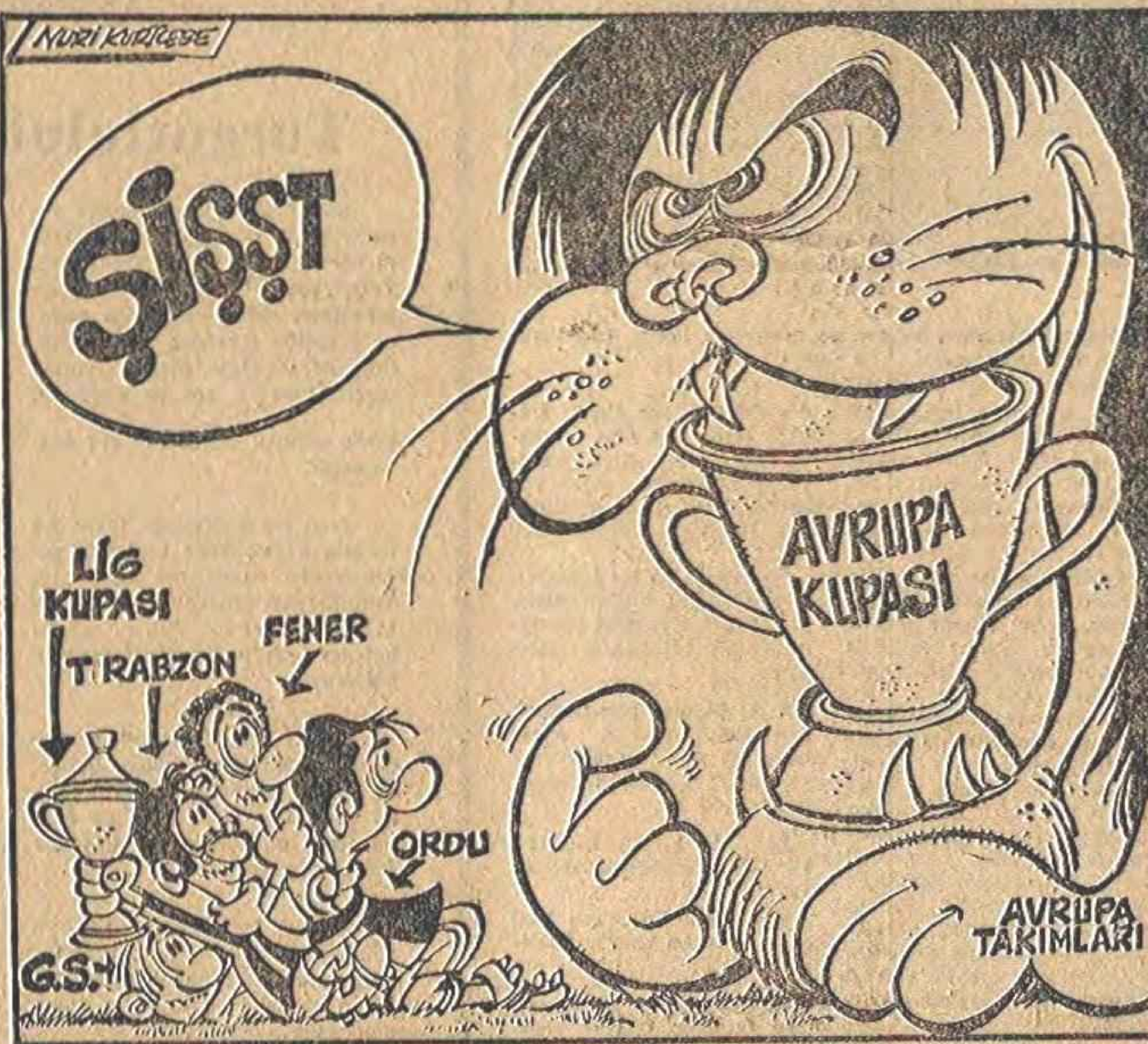
TENİS

Tenis karşılaşmalarına üçüncü tur maçlarıyla devam edildi. Bu turda ünlü tenisçimiz Kemal Anbar Yunanistanlı rakibi karşısında başarılı olamadı ve 6-3, 6-1' lik set sonuçlarıyla 2-0 yenilerek elendi.

Akdeniz Oyunları'na katılacak ikinci kafile dün Split'e gitti. Okçuluk Federasyonu Başkanı Fazıl Özok'un başkanlığında giden kafilede 82 sporcu ve 21 yönetici bulunuyor. Bu arada ulusal bisiklet takımında bulunan Selami Bolbocalı pasaport işlemleri tamamlanamadığından kafileden son anda çıkarıldı.

Çobanoğlu: «Futbolumuz İstanbul kulüplerinin tekelinden kurtulmadan aşama yapamaz»

Trabzon, (A.A.) — Türkiye Profesyonel Futbol Birliği Genel Sekreteri Orhan Çobanoğlu «Türkiye futbolu İstanbul kulüplerinin tekelinden kurtulmadıkça aşama yapamayacağını» öne sürdü.

Çalıştırıcılar Dosyası

Hasan UYSAL

1. BOLUM

Bir kısım çalıştırıcılar bölgeden maaş almalarına karşın kulüplerde de ücretli olarak çalışıyorlar. Bunun sorumluluğunu federasyon ve bölge müdürlükleri birlikte paylaşıyorlar. Ya denetimsizlikten ya da bazı kulüplerle olan çıkar ilişkilerinden bu duruma ses çıkarılmıyor.

Bölgeden maaş alıp başka bir kulübü çalıştıranlar

Türkiye'de çalıştırıcıların dallara ve bölgelere göre dağılımı:

Bugün BTGM'ne bağlı olarak ve kadrolu olarak çalışan çalıştırıcıların sayısı toplam olarak 312'dir. Kadrolu bu çalıştırıcıların 41'i işçi, 6'sı sözleşmeli geri kalan 265'i ise memur kadrosunda bulunmaktadır. Sözleşmeli 6 çalıştırıcının tümü futbol Federasyonu'nun kadrosunda ve Ankara Merkezde görev yapmaktadırlar. Bunun yanısıra 312 çalıştırıcı arasında bulunan 25 kişi ise federasyon çalıştırıcısıdır ve kadroları BTGM'dedir.

MEVCUT ÇALIŞTIRICILARIN SPOR DALLARINA GÖRE DAĞILIMI ŞÖYLE:

FUTBOL: 5'i sözleşmeli olarak federasyon çalıştırıcısı olarak çalışan toplam 34 futbol çalıştırıcısı bulunmaktadır.

ATICILIK: 2'si işçi kadrosunda toplam 3 çalıştırıcı.

ESKRİM: 1'i işçi kadrosunda olmak üzere 4 çalıştırıcı vardır. 4 çalıştırıcı arasında bulunan tek federasyon çalıştırıcısı olan Ali Tayla ise aynı zamanda federasyon başkanıdır.

GÜREŞ: Çoğu eski güreşçi olan toplam 68 çalıştırıcı vardır.

HALTER: 4'ü işçi kadrosunda olmak üzere toplam 12 çalıştırıcı vardır. Bunlardan 2'si federasyon çalıştırıcısıdır. 12 kişi arasında, hayatında hiç halterle ilgisi olmamış, ancak eski Spor Bakanı Ali Şevki Erek tarafından halter çalıştırıcısı olarak kendi seçim bölgesi olan Tokat'a atanmış bir kişide bulunmaktadır.

- **ATLETİZMDE GALATASARAY KULUBU'NUN ÇALIŞTIRICISI FİKRET ÜSTÜNSOY BÖLGEDE ÇALIŞTIRICI KADROSUNDAN MAAŞ ALMAKTADIR. BUNUN YANISIRA TENİS ESKRİM DAĞCILIK KULUBÜNUN LOKANTASINI İŞLETEN NAZMİ BARİ TENİS FEDERASYONU'NDA ÇALIŞTIRICI OLARAK GÖZÜKMEKTEDİR.**

ATLETİZM: 5'i işçi kadrosunda toplam 48 çalıştırıcı var. 48 çalıştırıcının 5'i federasyon çalıştırıcısı geri kalan 43'ü ise bölgelere dağılmış durumdadır. Galatasaray Kulübünün çalıştırıcısı Fikret Üstünsoy çalıştırıcı kadrosundan ayrıca maaş almaktadır.

BASKETBOL: 1'i işçi kadrosunda olmak üzere toplam 6 çalıştırıcı var. Bunlardan birisi federasyon çalıştırıcısıdır.

BİNİCİLİK: Sadece Ankara'da bir çalıştırıcısı var.

BİSİKLET: Toplam 12 çalıştırıcısı var. Bunlardan birisi federasyon çalıştırıcısı ve işçi kadrosunda bulunuyor.

BOKS: 2'si işçi kadrosunda olmak üzere toplam 23 çalıştırıcı var. Bunlardan 2'si federasyon çalıştırıcısı.

DAĞCILIK: Dağcılıkta hiçbir çalıştırıcı yoktur.

JİMNASTİK: 5'i işçi kadrosunda olmak üzere toplam 16 çalıştırıcı vardır.

ELTOPU: Çok yeni bir spor dalı olduğu için, bu federasyona henüz çalıştırıcı kadrosu verilmemiştir,

KAYAK: Kadrolu 7 çalıştırıcı vardır.

KÜREK: Ankara ve İstanbul'da birer çalıştırıcı olmak üzere 2 çalıştırıcı bulunmaktadır.

OKÇULUK: 2 çalıştırıcısı bulunmaktadır. 2'side Ankara'da olan çalıştırıcılardan birisi Federasyon Başkanı'nın oğludur.

- **JUDO'DA 5 ÇALIŞTIRICI OLUP HALA BU DALDA ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRMEKTEDİRLER. MHP VE ÜGD'Lİ KATİLLERİN BİRÇOĞUNUN ÇALIŞTIRICILIĞINI YAPANLAR BUNLARDIR. AYRICA HALKIN DA BU DALA OLAN İLGİSİ ARACILIĞIYLA FAŞİST HAREKETE KADRO SAĞLAMIŞLARDIR. BUNLARIN DIŞINDA FEDERASYONUN TEK ÇALIŞTIRICISI OLAN GÜNGÖR GENCAY KAHRAMANMARAŞ OLAYLARININ ELEBAŞISI OLARAK YAKALANARAK İDAM İSTEMİYLE YARGILANMAKTADIR.**

JUDO: 3'ü işçi kadrosunda olmak üzere toplam 25 çalıştırıcı vardır. Bu çalıştırıcılardan 5'i faşist olup hâlâ bu dalda çalışmalarını sürdürmektedirler. MHP ve ÜGD'li katillerin bir çoğunun çalıştırıcılığını yapanlar bu çalıştırıcılardır. Ayrıca halkın bu dala olan ilgisi aracılığı faşist harekete kadro sağlamışlardır. Bunların dışında federasyonun tek çalıştırıcısı olan Güngör Gencay, K. Maraş olaylarında elebaşı olarak yakalanmış ve idam talebi ile yargılanmaktadır. Gene MHP eğilimli olan Suat Karakılçık, eski Spor Bakanlarından Adnan Karakılçık'ın yeğeni olup, onun yardımı ile K. Maraş Bölgesi çalıştırıcısı gözükmektedir. Halen Ankara'da okumakta olan bu kişinin aynı zamanda Ankara'da bir judo salonu bulunmaktadır. Halen maaş almaktadır.

TENİS: Federasyonun çalıştırıcısı olan sadece bir çalıştırıcı vardır. Tek çalıştırıcı olan Nazmi Bari aynı zamanda İstanbul TED Kulübünün lokantasını işletmektedir. Diğer dallarda federasyonlar çalıştırıcıları için BTGM'ne kadro talebinde bulunurken, Tenis Federasyonu çalıştırıcı yetiştirmek için kurs bile açmamaktadır.

VOLEYBOL: Toplam 12 çalıştırıcı vardır.

YÜZME: 3'ü işçi kadrosunda toplam 13 çalıştırıcısı vardır. Kadrolu olan ve İstanbul bölgesinde bulunan 4 çalıştırıcıdan birisi Bölge Müdürünün Sekreterliğini, birisi Galatasaray'ın diğeri ise Adalar Susporları Kulübünün çalıştırıcılığını yapmaktadır.

Toplam 312 çalıştırıcının spor dallarına göre dağılımı böyle: Görüldüğü gibi bir kısmı bölgeden maaş alıp sadece başka bir kulübü çalıştıran ve ayrıca çalıştırıcı ücreti alanların sayısı epeyce fazla. Bunda tek kusurlu federasyon ve bölge müdürleri. Ya denetimsizlikten ya da bazı kulüplerle aralarındaki çıkar ilişkilerinden bu duruma ses çıkarmamaktadırlar. Yukarıda belirtilen kadrolu çalıştırıcılardan bir kısmı ise hiçbir yeri çalıştırmadan ay başından aybaşına maaş almaya gelmektedirler. Bunların yanısıra iki yerden maaş alan daha doğrusu iki kez sigortalı olan çalıştırıcılarda bulunmaktadır. Çalıştırıcılık yapmadığı başka bir yerde de rahatlıkla çalışmaktadırlar. Basketbol'de adı geçen İstanbul Bölgesinin kadrolu çalıştırıcısı Aydan Siyavuş'un adını duyunca benle birlikte Basketbol Federasyonu yetkililerde epey şaşırdılar. Çünkü Siyavuş, yıllardır Eczacıbaşı'nın çalıştırıcılığını yapmakta ve ayda 40 bin liranın üzerinde maaş almaktadır. Bunda eski federasyonun ve İstanbul Bölge Müdürlüğününsessiz kalmakla büyük sorumluluğu bulunmaktadır.

YARIN: 2. BÖLÜM

LONDRA'DA

Arsenal-F.Bahçe

İSTANBUL'DA

G.S.-Kızılyıldız

SPLİT'TE

Hajduk-Trabzon

ORDU'DA

Ordu-Ostrava

İstanbul — Takımlarımız Avrupa Kupalarında birinci tur ilk maçlarını bugün oynayacaklar. Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvasında Trabzonspor Split'te Hajduk Split, Avrupa Kupa Galiplerinde Fenerbahçe Londra'da Arsenal, UEFA Kupasında ise Galatasaray İstanbul'da Kızılyıldız, Orduspor da Ordu da Banik Ostrava ile karşılaşacak.

HAJDUK SPLİT TRABZONSPOR

Türkiye Ligi Şampiyonu Trabzonspor birinci tur ilk maçında Yugoslav Şampiyonu Hajduk önünde tur şansı arayacak. Transferde as elemanlarını kaybeden Trabzonsporun sakat oyuncuları da çoğunlukta. Bordo - Mavililerin amaçları ilk maçta bir farklı yenilgi olacak. Split'teki karşılaşma saat 21.00'de başlayacak.

ARSENAL - F. BAHÇE

Avrupa Kupa Galipleri birinci tur ilk maçında Fenerbahçe İngiltere'nin güçlü ekibi Arsenal karşısında farklı bir yenilgi almamak için mücadele edecek. Sarı - Lacivertli ekibin son Adana Demirspor galibiyeti ile morali yerinde. Londra'daki Türk seyircilerinin desteği da Fenerbahçe için avantaj. Bu maçın biletleri Londra'daki işçilerimize karaborsa olarak satıldı. Ancak tüm bunların skor üzerindeki etkilerini karşılaşmanın sonucu gösterecek. Karşılaşmanın başlama saati 21.30.

GALATASARAY KIZILYILDIZ

Ligde sonuncu sırada bulunan Galatasaray, UEFA Kupası birinci tur ilk maçında geçen sezon bu kupanın finalini oynayan Kızılyıldız önüne çıkıyor. Galatasaray saha ve seyircisinin desteği ile Türkiye futbolunun prestiji için mücadele edecek. Sarı - Kırmızılı ekibin, ikinci tur kapısını aralayacak skoru elde etmeleri kâğıt üzerinde zor gözüküyor. İnönü Stadı'ndaki karşılaşma saat 20.00'da başlayacak.

ORDUSPOR BANİK OSTRAVA

UEFA Kupasında ikinci temsilcimiz Orduspor Çek rakibi karşısında saha ve seyircisine güveniyor. Banik Ostrava normal şartlarda maçın favorisi ama Karadeniz havası rakip takıma pek iyi gelmeyebilir. Ordu Şehir Stadındaki karşılaşma saat 15.00'de başlayacak.

Öte yandan Orduspor'un yeni teknik direktörü Fevzi

- **KARŞILAŞMALARIN BAŞLAMA SAATLERİ ŞÖYLE: ORDUSPOR-BANİK OSTRAVA SAAT 15.00'DE, GALATASARAY-KIZILYILDIZ SAAT 20.00'DE, HAJDUK SPLİT-TRABZONSPOR SAAT 21.00'DE, ARSENAL-FENERBAHÇE SAAT 21.30'DA BAŞLAYACAK**
- **ORDUSPOR TEKNİK DİREKTÖRÜ FEVZİ ZEMZEM ZAFERİN ORDUSPOR'A DAHA YAKIN OLDUĞUNU BELİRTTİ.**

Zemzem «Orduspor Banik Ostrava karşısında zafere daha yakındır» dedi.

Şu anda ne Orduspor'u ne de Banik Ostrava takımını tanımadığını belirten Zemzem bugünkü maç için şunları söyledi:

«UEFA Kupası ilk tur ilk maçında Banik Ostrava karşısında işimiz kolay demiyeceğim, çünkü iki takıma da yabancıyım. Ancak maçın başlamasından 10 dakika sonra rakip ekibi görerek taktik vereceğim. Bu yönden ilk 10 dakika bizim için çok önemli. Yalnızca Ordusporlu futbolcuların hırsı ile kazanma azmine yabancı değilim. Beni ümitlendiren de bu. Bizim bu maçta taraftarlarımızın desteğine ihtiyacımız var. Herşeye karşın bu ilk maçta zafer Orduspor'a daha yakındır.»

Başarı da başarısızlık da ürkütüyor

- Metin KURT

Türkiye sporcuları Avrupa arenalarında sınavdan geçiyor. Adları amatör sözcüğüyle anılan sporcularımız Akdeniz Oyunları'nda, profesyonellerimiz ise kupalarda sporumuzu temsil edecekler; Ediyorlar...

Kuşkusuz gönül, sporcularımızın üstün başarılarını istiyor. Ancak, sağduyumuzu yitirmeden düşündüğümüzde geçmişteki örnekler bizi ürkütüyor.

Bilindiği gibi bazı dönemlerde rastlantıların sonucunda oluşan başarıları (!) çarpıtarak, Türkiye sporunun gelişme belirtisi olarak gösterenler gerçek sorunlara eğilinmesini engellediler.

Sporcularımızın sınavları bu açıdan değerlendirilmelidir. Çünkü olası bir başarı, küçücük adamlar tarafından sosyal ekonomik ve siyasal çıkarlar doğrultusunda kullanılacak...

Başarısızlıkta ise dahlar herzaman olduğu gibi bir iki kurbanla işi geçiştirecekler...

Sonuçta kaybeden yine sporumuz olacak.

Tüm bu gerçeklere karşın gene de sporcularımızın sınavlarında başarılı olmalarını diliyor, bekliyoruz...

CEZA KURULU ÜÇ FUTBOLCUYA SEZONUN İLK CEZALARINI VERDİ

Ankara (AA) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Merkez Ceza Kurulu, 1979-80 futbol mevsiminin ilk cezalarını üç futbolcuya verdi.

Buna göre, 2 Eylül'de Ordu'da oynanan Orduspor-Trabzonspor maçında rakibine tekme vuran Orduspor'lu Güven'le, Hatayspor-Erzincanspor karşılaşmasında birbirlerini yumruklayan Hatayspor futbolcusu İzzet ve Erzincanspor'lu Selahattin «ikişer maç» ceza aldılar.

Kurul ayrıca, Orduspor futbolcusu Mehmet İçöz Malatyaspor'lu Bülent ve Denizlispor'lu Şahap ile ilgili önlem kararlarını da kaldırdı.

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. KOŞU: F. Budak P. Buhubuhara
2. KOŞU: F. Oğlum, P. Ova, P. Güneş S. Hakan
3. KOŞU: F. Onur, P. Zübeyda
4. KOŞU: F. Arvika, P. Akis, P. Fantom, S. F. Loydrides
5. KOŞU: F. Camra, P. Aşık, S. Saldıray
6. KOŞU: F. Güçlü, P. Gülesin, P. Hamlet, S. Riberta
7. KOŞU: F. Akik, P. Çözümyolu, S. Yerbasması
8. KOŞU: F. Seyhan, P. Özluğ, P. Hızır, S. Gürelbey

Orduspor yöneticileri TRT'yi kınadılar

Ordu, (THA) — Orduspor Kulübü yöneticileri TRT Spor Servisinin çağdışı bir anlayışla program yaptığını belirterek «bu yönetim mutlaka değişmelidir» dediler.

TRT'nin Avrupa Kupaları maçları öncesi Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor antrenörlerinin görüşlerini verirken Orduspor'u es geçtiğini belirterek şunları söylediler:

«TRT Spor Servisi görevini yerine getirmemektedir. Avrupa Kupaları öncesi hazırlanan spor programında Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor antrenörlerinin görüşü alınırken, Orduspor es geçildi.

Orduspor bu ülkenin takımı değil midir. Bu nasıl anlayıştır. Çetin Çeki'nin keyfi tutumuna ne zaman son verilecek.

Öğretmenler de 29 Eylül'de

(Baştarafı 1. Sayfada) şehir ve Mersin'de yığınsal mitingler yapılacağını bildiren Gültekin Gazioğlu, Ekim ayında, sendikal hakların kazanılması yolunda kitlesel eylemler düzenleneceğini bildirdi. 29 Eylül günü Ordu, Eskişehir ve Mersin'de yığınsal mitingler yapılacağını bildiren Gültekin Gazioğlu, ekim ayında, sendikal haklarla ilgili telgraf, bildiri, mektup ve yanödeme farklarının iadesi kampanyalarının sürdürülmesine, il merkezlerinde sendikal ve demokratik haklara ilişkin kapalı salon toplantılarının düzenlenmesine karar verildiğini açıkladı. Kasım'ın son haftasında sendikalaşma yolunda nihai kararın alınacağını bildiren TÖB-DER Genel Başkanı, tüm meslek ve kitle örgütlerinin, sendikaların, siyasal kişi ve kuruluşların destek ve ilgisini beklediklerini belirtti.

Ankara'da yapılan şube başkanları toplantısından sonra 16 Eylül günü TÖB-DER Genel Yönetim Kurulunun bir toplantı yaparak, şube başkanlarının görüşlerini değerlendirdiğini hatırlatan Gazioğlu, kararlaştırılan eylemlerin Türkiye'de öğretmenlerin sendikal haklarına kavuşması, eğitimin demokratikleştirilmesi yolunda önemli bir adım olacağını, bunun sonuçlarından sadece öğretmenlerin değil, tüm öğrenciler, öğrenci velileri ve emekçi halkın yararlanacağını söyledi.

Gazioğlu Genel Yönetim Kurulu'nun belli başlı şu saptamaları yaptığını bildirdi:

«Öğretmenlerin can güvenliği yoktur. TÖB-DER üyesi öğretmenler Türkiye'nin dört bir yanında, tüm emekçi halk kesimleri gibi, faşist saldırılara uğramaktadır. Yüzlerce yurtseverin yanında 60'ı aşkın üyemiz faşist canilerce öldürülmüştür. Can güvenliğini sağlayıcı yeterli önlemler alınmamaktadır. Bu yüzden faşist zorbaların cüreti her geçen gün artmaktadır.

— Eğitimin demokratikleştirilmesi konusundaki tüm talepler güncelliğini korumaktadır. Devrimci-demokratik öğretmen hareketinin önerilerinin hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Eğitimdeki tüm eşitsizlikler, olumsuzluklar ve hastalıklar sürmektedir.

— Öğretmenler mevcut hayat pahalılığı karşısında açlığa ve yoksulluğa mahkûm edilmişlerdir. Maaş ve ücretler, temel ihtiyaçları karşılamaktan çok uzaktır.

— Öğretmenlerin görev güvenliği yoktur. TÖB-DER üyesi öğretmenler kitlesel olarak kıyılmakta ve sürülmektedir. Doğu Karadeniz illerinde onlarca üyemiz kıyılmıştır. Bu kıyım, doğu ve güneydoğu yörelerinde «bölücülük» yaygarası ve sahte gerekçesiyle had safhaya ulaşmıştır.

— TÖB-DER üzerindeki baskılar artmıştır, yetmişi aşkın TÖB-DER şubesi aylardan beri faaliyeten alıkonulmuş ve kapalı tutulmaktadır.

— Tüm bu gelişmeler karşısında, baskıların kaldırılması, faşist saldırıların kırılması ve sendikal hakların kazanılması hayati önem kazanmıştır. Bu hakların kazanılması yolunda verilecek mücadele için örgütümüz ve üyelerimiz hazırdır.»

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNDEN

Üniversitemizin tüm fakülte ve yüksek okullarına 1979-1980 öğretim yılında aşağıdaki esaslara göre öğrenci alınacaktır.

1 — Üniversitemiz Merkezi Yerleştirme Sistemi ile öğrenci kabul etmekte olduğundan, ÜSS sonuç belgesinde «Atatürk Üniversitesi'nin herhangi bir fakülte veya yüksek okulunu kazanmıştır» ibaresi bulunan öğrenciler kesin kayıt yaptırabileceklerdir. (Önkayıtla öğrenci alınmayacaktır.)

2 — Üniversitemiz programlarından herhangi birini kazandıkları kendilerine duyurulan öğrenciler, 19 Eylül 1979 gününden başlayarak 28 Eylül 1979 günü akşamına kadar, Üniversitemiz Kayıt Komisyonu Başkanlığına şahsen başvurmalıdırlar. (Samsun Ziraat Fakültesi için kayıt yaptıracak öğrenciler de aynı yolu izleyeceklerdir.)

3 — Kesin kayıt için istenen belgeler:

a) Diploma (Üniversiteye giriş için başvurduğu kontenjana esas olacak diplomanın aslı)

b) ÜSS kimlik kartı,

c) ÜSS sonuç belgesi (puan kartı),

d) Nüfus cüzdanı örneği,

e) 6 adet 4,5 x 6 lık fotoğraf,

f) İyihal kağıdı (Bağlı olduğu Cumhuriyet Savcılığından alınacak),

g) İkametgâh ilmuhaberi (Mahalli muhtarlıktan alınmalı),

h) 250 TL. kayıt harcı,

i) 1960 doğumlu ve daha yaşlı erkek adaylar için, kayıtlı bulundukları Askerlik şubelerinden alacakları ASKERLİKLE İLİŞKİSİZLİK BELGESİ.

4 — Belirlenen şartlarla, öngörülen tarihler dışında kesinlikle kayıt yapılmayacaktır.

(Basın: 21242) - 2295

İst. 3. Sulh Hukuk Hakimliğinden

Sayı: 1979/115 Ter.

İstanbul Mecidiye Mah. İskele Değirmeni ve Vapur İskelesi sokak, pafta: 30, ada: 193 ve parsel 1 sayılı kagir apartman maliki İsmet Töker ölmüş olup terekesine mirasçılarından Abdullah Ali Smeyda, tarafından mümessil tayini istenmiştir.

Bu itibarla ölenin mirasçıları Musa Smeyda, Ahmet Smeyda, Abdulaziz Smeyda ve Galiya Smeyda'nın 27.9.1979 günü saat 10.30'da duruşmada hazır bulunmaları, aksi halde keyfiyetin resen incelenerek mümessil tayinine karar verileceği ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 6733) - 2293

DENİZCİLİK BANKASI T.A.O.'DAN

Bankamız ihtiyacı olarak aşağıda cins ve miktarları yazılı malzemeler alınacaktır.

Son teklif verme tarihleri hizalarında gösterilmiş olup teklifler Karaköy Yeni Yolcu Salonu kat: 1 Karaköy - İstanbul adresine verilecektir. Şartnamesi İkmal Merkezi Müdürlüğü 27 Mayıs Han Kat: 3 Bahçekapı - İstanbul adresinden temin edilebilir.

Dosya No:	Malzemenin Cinsi	Son teklif verme tarihi
79/1067	Baklavalı Çelik Saç	2.10.1979
79/1065	Galvanizli ve Oluklu Saç	1.10.1979

(Basın: 21217) - 2291

TCDD
1. İŞLETME BAŞ MÜDÜRLÜĞÜ ALIM SATIM VE İHALE KOMİSYONU BAŞKANLIĞI
Muhtelif Malzeme Satılacaktır

1— Aşağıda yazılı malzeme, hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Haydarpaşa'daki Komisyonumuzda kapalı zarf usulü ile satılacaktır.

2— Tekliflerin arttırma saatinden yarım saat evvel Komisyona verilmiş, veya gelmiş olması şarttır.

3— Geçici teminatları teklif edilen bedelin yüzde ikibuçuk olup şartnameler komisyondan bedelsiz alınabilir.

4— TCDD 2490 sayılı Kanuna tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya bir bölümünü yapmakta ve tercih ettiği talibe yapmakta tamamen serbesttir.

S. No:	Cinsi	Miktarı	Günü	Saati
1—	Hurda Ahşap Travers	9900 adet	2.10.1979	15.—
2—	Deri Yelek ve Kasket	56 kalem	4.10.1979	15.—
3—	Kurşun Oksit	6 Ton	9.10.1979	15.—
4—	Hurda Rontgen	1 Adet	11.10.1979	15.—
5—	Yanık Yağ	6 Ton	12.10.1979	15.—

(Basın: 21157) — 2262

İstanbul'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nınmasını istediler.

İş bırakma, yavaşlatma ve forum düzenleme eylemleriyle ilgili olarak yapılan açıklamada şöyle denildi:

«Memurlarla alay edercesine verilen bu 140 TL. yan ödeme artışı aldatmacasına karşı, bugün ilimiz kamu kuruluşlarında TÜM-DER üyesi memurlar işi bırakma, işi yavaşlatma, yemekhanelerde konuşma ve forumlar düzenleyerek bu alaycı tavrı protesto edip, memurlara kayıtsız şartsız grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların tanınmasını isteyeceklerdir.»

Dün saat 10-12 arası iş bırakılan veya yavaşlatılan kamu daireleri şöyle: Beyazıt Vergi Dairesi, Galata Vergi Dairesi, Beyoğlu Vergi Dairesi, Nakil Vasıtaları Vergi Dairesi, Beyoğlu Emlak Vergi Dairesi, Kurtuluş Vergi Dairesi, Gayrettepe - Mecidiyeköy Emlak Vergi Dairesi, Kocamustafapaşa Vergi Dairesi, Sarıyer Vergi Dairesi, Milli Eğitim Müdürlüğü, Sosyal Sigortalar Kurumu İhtiyarlık, Emekli Sandığı, Kağıthane Belediyesi Zabıtalar ve Belediye Şube Müdürlükleri, Toprak Mahsülleri Ofisi, Şişli İETT, Şehirlerarası Telefon Başmüdürlüğü.

Forum düzenlenerek, bildiriler dağıtılan kamu kuruluşları ise şöyle:

Şişli Çocuk (ETFAL) Hastanesi, Metrohan İETT (Tünel), Altıntepe İETT (Taksim), Hudut Sahilleri Sağlık Merkezi, PTT Gayrettepe Başmüdürlüğü, Muhakemat Müdürlüğü, Çapa Tıp Fakültesi, Haseki Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Petrol Ofisi Bölge Başmüdürlüğü.

Bağımsız

(Baştarafı 1. Sayfada) maya devam etmektedir.

Üretimin, gelişmenin, ilerlemenin vazgeçilmez unsurlarından olan mühendis ve mimarların, ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusundaki görüş ve önerileri yıllardır kulak ardı edilmekte, ilerici konumlarda yer alanlar üzerindeki baskılar yoğunlaşmaktadır.

Mühendis ve mimarlar kitlesini yıllardır bir parçası oldukları emekçi halktan koparmak, bu kesimi işçi sınıfıyla karşı karşıya getirmek için gerici iktidarlar yoğun çaba harcamışlar, ancak başarılı olamamışlardır.

TMMOB çatısı altında örgütlenen mühendis ve mimarlar, en doğal demokratik hakları olan grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakları elde edebilmek için savaşımı yükseltmektedirler.

AP, MC hükümetleri, mühendis ve mimarların en ufak çıkarlarını ayaklar altına almış, CHP ağırlıklı hükümet ise özellikle kamu kesiminde çalışan mühendis ve mimarların ücretlerini IMF'nin dayatmaları doğrultusunda saptamaktan geri durmamıştır.

Ücretlerin artırılması, grevli ve toplusözleşmeli sendikal hakların tanınması, baskıların son bulması için TMMOB'nin düzenlediği yığınsal eylemi desteklemek tüm ilerici, demokratik güçlerin bugün acil bir görevidir.

Tüm ilerici, demokratik güçler, sendikal örgütler bu eylem etrafındaki dayanışmayı geliştirmeli ve savaşımı eylem birliği içinde sonuç alıcı boyutlara yükseltmelidir.»

Meteoroloji

(Baştarafı 1. Sayfada) nemlerinde başlatılarak kıyıma uğratıldığı kayfi bir yönetimle ulusal ve uluslararası meteorolojik hizmetlerin aksadığı açıklandı. 1976 ve 1977 yıllarında yatırımların tamamen durduğu, eğitim hizmetlerinin yapılmadığı, sivil ve askeri havaalanları ile yurdun her yerindeki meteoroloji istasyonlarında rasat aletleri ve elektronik cihazların verimli çalışmaz hale sokulduğu kaydedildi.

İzmir'de bir kahve tarandı; 1 kişi öldü, iki kişi yaralandı

Haber Merkezi — İzmir Balıkuyu semtinde kimliği saptanamayan maskeli iki kişinin bir kahveye açtığı ateş sonucu bir kişi öldü, iki kişi ağır yaralandı. İstanbul'da Türkiye İşçi Partisi Kartal İlçesine bağlı Sapanbağları lokaline patlayıcı madde koyan MHP yanlıları güvenlik kuvvetleriyle çatışarak kaçtılar. İçel'de polis izinlerinin kaldırıldığı bildirildi.

İZMİR'DE

Balıkuyu semtinde bir kahveye maskeli ve otomatik silahlı iki kişi tarafından yaylım ateşi açılması sonucu bir kişi öldü, iki kişi de ağır yaralandı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre, Balıkuyu 1193 nolu sokakta bulunan Yıldız Kıraathanesi, önceki gece saat 22.00 sıralarında maskeli ve otomatik silahlı iki kişi tarafından tarandı. Kahveye otomatik silahlarla açılan ateş sonucu, kahvede bulunanlardan Hüseyin Doğruses (19) adlı genç vurularak derhal öldü. soyadı henüz belirlenemeyen Kaya adlı şahıs ile kimliği belirlenemeyen bir kişi ağır şekilde yaralandı. İki yaralı, Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar.

Olay yerine gelen polis ekipleri, çevrede geniş bir operasyona başladılar. Yetkililer, saldırkanların yakalanması için çalışıldığını söylediler.

SAMSUN'DA

● Samsun'un Bafra ilçesinde devrimci bir kişi, açılan ateş sonucu tabancayla vurularak yaralandı.

Olayla ilgili olarak MHP yanlısı Avni Taşçı suç aletiyle birlikte yakalanarak gözaltına alındı.

İSTANBUL'DA

Dün saat 18.00 sıralarında iş çıkışında ÜGD binası önünden geçen Profilo işçilerine MHP yanlısı bir kişinin silahlı saldırısı sonucu bir işçi ağır yaralandı. Kazım Coşkun adlı işçi arkadaşlarının yardımı ile Şişli Çocuk Hastanesi'ne kaldırıldı. Coşkun'un durumunun ağır olduğu öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre bir gün önceden de tehdit edilen işçiler dün toplu olarak polis gözetiminde fabrikadan çıkmak istediler. «Cangüvenliklerinin olmadığını belirtmelerine rağmen işçiler fabrika çıkışında bir komiserin polislere verdiği emir üzerine toplu olarak yürümeye başladılar. ÜGD binası önüne geldikleri sırada silahlı bir MHP yanlısı işçilere yaklaşarak üç el ateş etti. Omuzundan ve böbreğinden yara alan Kazım Coşkun adlı bir işçi ağır yaralandı. İşçiler bir gün önce de aynı silahlı saldırganın fabrikadaki temsilcilik odasına girerek işçileri «Hepinizi delik deşik edeceğim» şeklinde tehdit ettiği öğrenildi.

Kartal Cevizli semtinde gece saat 24.00 sıralarında Salih Kurt adlı bir kişi kimliği bilinmeyen kişilerin açtığı ateş sonucu tabanca kurşunuyla başından ağır şekilde yaralandı. Yaralı Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Türkiye İşçi Partisi (TİP) Kartal İlçesine bağlı Sapanbağları semt lokaline patlayıcı madde koyan MHP yanlıları, güvenlik kuvvetleriyle çatıştı.

● Toptaşı Cezaevindeki 400 mahkumun cezalarını çok kötü koşullar altında çekmekte oldukları ve önlem alınmazsa salgın hastalıkların çıkabileceği öne sürüldü.

Cezaevinden yeni çıkan bir hükümlü THA muhabirine yaptığı açıklamada, hapishanede farelerin kedilerden büyük olduğunu söyledi.

Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi, güvenlik kuvvetlerinin yaptığı çalışmalar konusunda bir açıklama yaptı. Açıklamada «30 Ağustos 1979 günü Bakırköy Ebuzziya Caddesi üzerinde İGD mensubu Hürriyet Er'i öldürmekten sanık Halkın Kurtuluşu adlı gruptan Sait Haluk Seven gay ile suç aleti tabancayı taşıyan Osman Engin Dördüncü, tabancanın esas sahibi Mensur Özsoy ve adı geçen örgüte mensup diğer dört kişi, 3, 8 ve 11 Eylül 1979 günleri yakalandıklarını bildirdi.

ANKARA'DA

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı Ocak 1977 günü, ODTÜ öğrencileri Semih Erbek'i öldürmek ve Osman Gölcük'ü yaralamaktan sanık olarak yargılanan MHP yanlısı 3 kişinin idamını istedi.

Askeri Mahkeme, dünkü duruşmada, sanık Selahattin Arpacı, Salım Özcan ve Mehmet Bor haklarında Askeri Savcılık tarafından düzenlenen esas hakkındaki mütalayı dinledi.

Ülkücü Memurlar Derneği Genel Sekreteri Kemalettin Cam, kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

16 Temmuz 1979 günü, MHP yanlısı bir sanıkla görüşmek isteğiyle Mamak Askeri Cezaevine giren, yanında getirdiği silahı sanığa verirken görevli güvenlik kuvvetleri tarafından yakalanan Avukat Cem Özbay dün Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde Türk Ceza Yasasının 6136 sayılı maddesine aykırı hareket etmekten yargılandı ve uzun süreden beri tutuklu olarak bulunduğunu söyleyerek tahliyesini istedi. Askeri mahkeme bu isteğini yerinde bularak, Can Özbay'ın tahliyesine karar verdi.

MERSİN'DE

ATAŞ Rafinerisinden İskenderun'a benzin götüren bir tanker dün silahlı bir kişi tarafından kaçırılmak istendi. Ancak durumun Akdeniz Bölge Jandarma Komutanlığına bildirilmesi üzerine bir jandarma botu tarafından kaçırılma girişiminin engellendiği bildirildi.

KONYA'DA

Konya'nın Akşehir ilçesi cezaevinden sekiz hükümlü kaçtı.

Gece saat 23.30 sıralarında cezaevinden kaçan Seyit Ali Çal, Mustafa Demir, Şeref Kargın, Fevzi Tepe, Mustafa Koç, Ünal Anatlıoğlu, Ahmet Güngör ve Ceylan Şekeroğlu'nun nasıl kaçtıkları ve kimlerin kendilerine yardım ettikleri henüz saptanamadı.

ABD ile

(Baştarafı 1. Sayfada) Savunma İşbirliği Anlaşması ile bir ilişkisi olamayacağını belirttiler. SALT-II anlaşmasının da halen Amerikan Kongresi'nce onaylanmadığını hatırlattılar.

ÜSLER

Dışişlerine yakın kaynaklar, bir temel ve üç ekten oluşan Savunma İşbirliği Anlaşmasının, Türkiye - ABD işbirliğinin çerçevesini çizecek temel bölümün imzalanması halinde, üslerin faaliyetlerinin durdurulmasına gerek kalmayacağını söylediler.

Anlaşmanın 9 Ekim'e kadar imzalanamaması halinde ise, geçici statü uyarınca ortak üslerin faaliyetlerinin Türkiye tarafından durdurulması hakkı doğuyor. Üslerin faaliyetlerini bu tarihten sonra da sürdürebilmesi için, yeni bir Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor.

Yetkililer, Türkiye - ABD savunma işbirliğinin koşullarını belirleyecek yeni anlaşmada da, geçici statüdeki gibi, üslerin Türk Silahlı Kuvvetlerin komutası altında olacağı ve ortak savunma ilkelerine göre faaliyet göstereceği maddelerinin kesinlikle yer alacağını ileri sürdüler.

Dışişleri yetkilileri, ortaya çıkan pürüzlerle ilgili olarak ara verilmeden önce yapılan görüşmelerde, üslerin statüsü ve ABD'nin Türkiye'ye yapacağı askeri yardım konularında Türkiye'nin önerileri doğrultusunda olumlu gelişmeler sağlandığını öne sürdüler, 9 Ekim'e kadar esas anlaşmanın imzalanmasının beklendiğini bildirdiler.

CHP İl

(Baştarafı 1. Sayfada) rekli önlemleri almayan yetkililer, can güvensizliğinin de devamına yol açmaktadırlar» denildi.

Bu arada Dr. Rauf Yılmazer'in cenazesi bugün düzenlenen bir törenle toprağa verildi.

Dr. Yılmazer'in cenaze törenine hükümet adına Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, CHP Genel Sekreter Yardımcısı İzmir Milletvekili Coşkun Karagözoğlu, Gaziantepli parlamenterler, Gaziantep Valisi ve çok sayıda halk katıldı. Cenaze törenine Başbakan Bülent Ecevit'te bir çelenk gönderdi. Yılmazer'in ailesine başsağlığı telgrafı çekti.

TTB MERKEZ KONSEYİ'NİN AÇIKLAMASI

Bu arada Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi de bir açıklama yaparak Dr. Rauf Yılmazer'in öldürülmesini nefretle kınadı ve etkin önlemler almayan hükümeti can güvensizliğinin devamına yol açmakla suçladı. Can güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemlerin alınmaması halinde sağlık hizmetlerin duracağı hatırlatılan açıklamada daha sonra şöyle denildi:

«Yetkilileri, terörün kaynaklarına inmekten çekinmeden kesin önlemler almaya çağırıyoruz. Aksi halde, hekimlerin kendi can güvenliklerini korumak için kişisel önlemler almalarının, kendilerini güvenlik içinde görmedikleri koşullarda, hastalarına gidememelerinin, hizmet yerlerine gidememelerinin sorumluları, bu önlemleri almayan, alamıyan yetkililer olacaktır.»

Mimar ve mühendisler ilk ihtarı bugün yapıyor

(Baştarafı 1. Sayfada) de teknik elemanlar dışında işyerlerindeki diğer çalışanların mühendis ve mimarların eylemleri ile dayanışma içinde bulunacakları bazı işyerlerinde üretimin tümüyle duracağı bildirildi.

CHP KARŞI ÇIKIYOR

Direniş eylemine Cumhuriyet Halk Partisi karşı çıktı. CHP'nin örgütlerle ilgili Genel Sekreter Yardımcısı Erol Tuncer eylemi anlamsız bulduğunu, devletin bugünkü imkanları içinde hükümetin bundan daha iyi bir kararname hazırlamasına olanak olmadığını söyledi. Kendisinin de bir teknik eleman olduğunu teknik elemanların yaptıkları iş nedeniyle daha fazla para almaya çoktan hak kazandıklarını belirten Tuncer Politika Gazetesi'nin sorusunu şöyle yanıtladı:

«Ben de bir teknik elemanım. Politikaya atılmadan önce aynı işleri yapıyordum. Teknik personelin yaptığı iş nedeniyle daha fazla ücret almaları gerektiğini bunu çoktan hakkettiklerini biliyorum. Ancak devletin imkanları da ortada. Mevcut imkanlar içerisinde daha iyi bir kararname çıkmasına olanak yoktu. Bu nedenle böyle bir boykota karşıyım.»

«EYLEM GENİŞLETİLMELİDİR»

Makina Mühendisleri Odası Başkanı Fevzi Şolt TMMOB'nin çağrısı üzerine bugün mühendis ve mimarların yapacakları eylemin tüm teknik elemanları kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiğini bildirdi. «Kitlelerin artan savaşım potansiyelini harekete geçirmek, yığınsallaştırmak ve işçi sınıfımızın genel kurtuluş savaşımının rotası içine sokmak, tüm kitle örgütlerinin ertelenmez görevidir» dedi.

İktidarın ekonomik politikasını belirleyen ülke koşullarının halkın istemi olmadığını, uluslararası tekellerin dayatması olduğunu kaydeden Şolt, Politika Gazetesi'nin bugün yapılacak eylemlerle ilgili sorusunu şöyle yanıtladı:

Bilindiği gibi üst örgütümüzün tüm mühendis ve mimarlarla birlikte yetkililere bir ihtar eylemi için çağrı bu. Elbette bizler birliğe bağlı odalar olarak, bu çağrıyı destekliyoruz. Daha doğrusu bu çağrı tabanın istek ve özlemlerinin örgüt yönetiminde yankı bulmasıdır. Emekçi mühendis ve mimarlar çoktandır ekonomik ve demokratik haklarını elde etme doğrultusunda duyarlı durumda bulunuyorlardı. Bir dizi toplantıda bu durum dile getirilmiş ve açıklığa kavuşmuş idi. Artık tüm çalışanlar gibi emekçi mühendis ve mimarlar da haklarını almanın bir güç sorunu olduğunu biliyorlar. Özellikle bunun için sendikal hakların elde edilmesi gerektiğini de. Doğaldır ki bu, grevli ve toplusözleşmeli bir sendikal hak olacaktır. CHP ağırlıklı iktidarın halkımıza vaadettiklerini vermediği ve bugünkü ekonomik politikası ile de vermeyeceği ya da veremeyeceği anlaşıldı bizlerce. Çünkü iktidarın ekonomi politikasını belirleyen ülkemiz koşulları halkımızın istemleri değil. Uluslararası tekeller ve onların temsilcilerinin dayatmalarıdır. Elbette ki NATO, IMF, Dünya Bankası gibi bir dizi emperyalist örgütün içinde yer alan ülkemizde sonuç bu olacaktır.

Egemen sınıflar yönetmekte güçlük çekiyor. İşçi sınıfımızın yol göstericiliğinde tüm emekçiler daha iyi bir yaşam için savaşıyorlar. Kuşkusuz faşist tırmanışı geriletmenin var olan ekonomik demokratik hakların geriletilmesinde başarı birlik sorununu ivedileştiriyor. Zorunlu kılıyor. Yığınların ortak mücadele platformuna çekilmesini dayatıyor. Bu ortak eylem ve tabanda güç birliğinin sağlanması çok önemlidir. Ortak düşmana karşı olabilmenin nesnel koşulları oluşmuştur. Bunun gereklerinin yerine getirilmesi bir görev olmaktadır. Öteyandan bugün suskunluk içinde olan yığın örgütleri var. Bunlar yönetimdeki eksiklikler yanlışlıklar yüzünden yani öznel nedenlerden dolayı tabandaki birliğin kurulmasını güçleştiriyorlar. Sanırım TMMOB'deki bugün varılan durum bu açıdan yarar sağlayacak, yardımcı olacaktır. Son olarak şunu söyleyeceğim: Mimar ve mühendislerin bu eylemi tüm teknik elemanları kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Bu görev ise TÜTED'e düşmektedir. İşçi sınıfımızın sendikal örgütleri başta DİSK olmak üzere Türk - İş'e bağlı ve bağımsız sendikalar mimar ve mühendislerin daha doğrusu memurların bu savaşımına omuz vermelidirler. TÖB-DER, TÜS-DER gibi örgütler de bu savaşımla dayanışma içine girerken diğer yandan bunun genişletilmesi ve özellikle ortak bir platforma oturtulması için ellerinden gelen tüm çabayı sarfetmelidirler.

EYLEM DESTEKLENİYOR

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, DİSK'e bağlı T. Maden - İş Genel Yürütme Kurulu, Petkim - İş, Devrimci Toprak - İş, Baysen, BANK - SEN ve Yeni Haber - İş yaptıkları açıklamada eylemi desteklediklerini bildirdiler. TÜTED, Genel - Der, Enerji - Der, Haber - Der, Bank - Der, TÜS-DER İstanbul şubeleri, aynı kuruluşların Ankara şubeleri ve TRT - DER Ankara Şubesi, Tüm May - Der, TİCAD Tüm Or - Der, İlbank - Der, Kar Mem - Der, Halk - Koop Ankara Birlik, Türkiye Ziraatçılar Derneği, TÜM - DER Tüm Yüksek Teknikerler ve Teknikerler Derneği, Tüm Has - İş ve TMMOB İstanbul Şubeleri ayrı ayrı ve ortak yaptıkları açıklamalarda mühendis ve mimarların eylemini desteklediklerini açıkladılar.

DİSK'ten yapılan bir açıklamada mühendis ve mimarların işi bırakma eylemini desteklediklerı bildirildi. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, eylemi «DİSK olarak selamladıklarını» bildirdi.

MADEN-İŞ'İN AÇIKLAMASI

Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu'nun TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk'e gönderdiği telgrafta şöyle denildi:

«Ülkemiz ekonomisinde önemli bir yeri bulunan Mühendis ve Mimarlar, toplum yaşamının her alanında yıkımlar yaratan bunalım ve enflasyondan büyük ölçüde etkilenmektedirler.

Emekçi halkımızın bir parçası olan Mühendis ve Mimarlar kitlesinin yaşama ve çalışma koşulları giderek daha da kötüleşmiştir.

Mühendis ve Mimarlar emperyalist sömürünün doğurduğu zararlı sonuçlarla doğrudan karşı karşıya gelmektedirler.

Ülkemizin toplumsal gelişmesiyle, ulusal bağımsızlık sorunlarıyla çok yakından ilgilenen Mühendis ve Mimarlar, önemli ekonomik ve toplumsal sorunlarının, ancak grevli - toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla bir ölçüde çözümlenebileceğini bilmektedirler.

Türkiye metal işçilerinin tek demokratik sınıf ve kitle sendikası Maden-İş, onbinlerce üyesi adına, her zaman olduğu gibi Mühendis ve Mimarların haklı savaşımlarıyla dayanışma içinde, ücret artışı, sendikal haklar ve çalışanlar üzerindeki baskıların son bulması için TMMOB'nin eylemini sonuna kadar desteklemektedir.»

BANK-SEN'İN AÇIKLAMASI

Bank-Sen Genel Sekreteri Yücel Çubukçu Bank-Sen'in, mühendis ve mimarların iş bırakma eylemini desteklediğini açıklayan demecinde şöyle dedi:

«Çalışanlara, iktidarların keyfince ücret ödendiği bir uygulamayı çağdışı bulduğumuz için, sömürüyü ve baskıyı dayattığı için, emekçileri yapay ayrımlarla birbirine düşürmeyi amaçladığı için yürürlükteki kamu personeli politikasını kınıyoruz.

Demokratik hak ve özgürlüklerin ayrılmaz bir parçası olan sendikal hak ve özgürlükleri savunan ve bunu yaşama geçirme yolunda iş bırakan mühendis ve mimarları, aynı doğrultuda savaşım veren tüm kamu görevlilerini destekliyoruz.»

Tekeller «Kâr artmazsa SSK'ya

(Baştarafı 1. Sayfada) ta, nakliye giderleri de fabrikaya ait olmaktadır. İlaç İşverenleri Sendikası temsilcileri, SSK ile yaptıkları görüşmelerde ileri sürdükleri koşulların kabul edilmemesi halinde SSK'ya ilaç vermeyeceklerini belirttiler.

TEHDİT ÜSTÜNE TEHDİT

Bilindiği gibi iki ay önce istedikleri zamlar kabul edilmezse ilaç üretmeyeceklerini ileri sürerek Sağlık Bakanlığını tehdit eden ve yüzde 80'den, yüzde 200'e varan zamlar alan ilaç firmaları yeni fiyatlar açıklandıktan sonra stok ilaçlarına yeni fiyatları yapıştırarak yüz milyonlarca lira haksız kazanç sağlamışlardı. Aradan birkaç hafta geçtikten sonra SSK'yı tehdit etmeye başlayan ilaç firmaları ilaç sanayiini tekellerinde bulundurmalarından aldıkları güçle milyonlarca işçiyi ilaçsız bırakabilme olanağına sahip olmayı koz olarak kullanıyorlar.

Bu konuda görüşünü aldığımız İstanbul Eczacı Odası yöneticilerinden Zekeriya Kızıl şunları söyledi:

«CHP ağırlıklı iktidarın tekellere ödün üstüne ödün veren ve onlarla uzlaşan tutumundan cesaret alan ilaç sanayicileri Sosyal Güvenlik Bakanlığını ve SSK'yı, milyonlarca işçiyi ve ailesini ilaçsız bırakmakla tehdit ediyor. İlerici Eczacı Odaları olarak öteden beri çokuluslu ilaç firmalarının yurdumuzdaki egemenliği kırılmadıkça halkımızın sağlık sorunlarının çözüme kavuşamayacağını söyler dururuz. Bu soyut bir talep değildir ve hayata geçirilmelidir. Parti programlarında «sağlıkla ilgili sanayi dallarında ve ilaç yapımının denetlenmesinde devlet etkinliği artırılacaktır» diyenlere seçim öncesi verdikleri sözleri hatırlatmak isteriz.

Uluslararası

(Baştarafı 1. Sayfada) yılında kurulduğu belirtilerek 1975 yılında 35 bin üyeye sahip olduğu bildirilmekte haberde 1976 seçimlerinde oyların yüzde 9'unu alan NDP'nin «Deutsche Nackrickteu» adında haftalık bir yayın organı çıkardığı belirtiliyor.

YİTİK

Niksar Nüfus İdaresinden aldığım nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.

Kamil Öztürk

Po: 2300

DUYURU

Hamam Cad. Mıtrip sk. Sırmalı Han No: 25 Kat 2. N. 5'de olan Derneğimizi Hamam Cad. Gürleyen Han. No: 104'e nakletmiş bulunuyoruz.

Duyurulur.

KUNDURA DER.
Bşk. İrfan Gürgün

P: 2299

YİTİK

Nüfus hüviyet cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.

Bahattin SEVEN

Po: 2312

YİTİK

Bakırköy Lisesi'nden aldığım İ.E.T.T. kartımı yitirdim, geçersizdir.

Artür ZERDALİ

Po: 2311

YİTİK

İ. Ü. Veteriner Fakültesi kimlik kartımı yitirdim, geçersizdir.

Sinan Keskin

Po: 2301

YİTİK

İ.Ü. Fen Fakültesi'nden aldığım İ.E.T.T kartımı yitirdim, geçersizdir.

Hüseyin KILIÇOĞLU

Po: 2302

İSMAİL ÇELİK
(1955 - ...)

İşçi sınıfının savaş yolunda, demokratik lise mücadelesinde maocu faşistler tarafından katledildi.
Anısı savaşımımızda yaşatılacak,
hesabı sorulacaktır

Bakırköy Akşam Ticaret Lisesi
ilerici öğrencileri
tüm ilerici liseliler

Po: 2310

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü Fevzi MENGÜLLÜOĞLU
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
• Dizgi ... ... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı ... ... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtım ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

TÖBANK'ta işten atılan işçi ölüm orucuna başladı

İzmir, (A.A.) — TÖBANK'ta Bank-Sen'e üye olduğu için işten çıkarılan 132 işçiden biri olan Hüseyin Şenergüç adlı bir banka memuru dün sabahtan itibaren açlık grevine başladı.

Banka şube binasının karşısındaki kaldırıma oturan ve açlık grevine başladığını bildiren banka emekçisi Hüseyin Şenergüç, İzmir'de 64 çalışanın işten atılmasını protesto etmek istediğini söyledi. TÖBANK'ın merkez şubesinde 2 yıldan bu yana çalışan ve yüksek okul mezunu olan Şenergüç, şöyle devam etti:

«İşverenin çağdışı tutumunu ve yasalara aykırı işlemlerini kamuoyuna duyurmak, ilgilileri ikaz etmek ve 150 kişinin açlığa mahkum edilmesini protesto etmek için açlık grevine başladım. Banka işverenim beni ve arkadaşlarımızı, yalnızca sendika seçme özgürlüğümüzü kullandığımız için işten çıkarmıştır. Bu çok acı, katı bir tutumdur. Emekten yana olan herkesi ve her kuruluşu dayanışmaya çağırıyorum.»

İstanbul valiliği kamu görevlilerinin basına açıklama yapmalarını yasakladı

İstanbul (Politika) — İstanbul Valiliğince 28.9.1979 tarih ve H. 979/284 sayılı ve İstanbul Valisi Orhan Erbuğ imzalı bir yazıyla İstanbul'da çalışan memurların basına açıklama yapmaları yasaklandı. Tüm devlet daireleri ve belediyelere yollanan yazının, daire yetkilileri ve belediyedeki amirler tarafından memurlara iletilmesi istendi.

İstanbul Valiliğince yazılan yazıda, şöyle deniliyor:

«Basına bilgi ya da demeç vermeye 657 s. yasanın 15. maddesi ile sınırlamalar getirilmiş bu sınırlamaya uymamanın yaptırımı ise aynı yasanın 125. maddesinin C bendinin 4 fıkrasında belirlenmiştir. Buna göre,

a. Kamu görevlileri hakkında basına, haber ajanslarına radyo ve TV kurumlarına bilgi ya da demeç, bakanın yetkili kılacağı görevli, illerde valiler ya da görevli kılacağı yetkili tarafından verilebilir.

b. Yetkili kılınmadığı halde kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına radyo ve TV kurumlarına bilgi ve demeç vermenin yaptırımı, kısa süreli durdurma cezasıdır.

Bir kamu görevlisinin kuruluş ile ilgili olarak gazete ve dergilerde yazı yayınlanması 1961 Anayasasıyla getirilen düşünce özgürlüğü açısından bir haktır ve bu hakkın yerinde kullanılması kamuoyunun oluşumu yönünden yararlıdır. Ancak yayınlanacak yazıların nesnel ölçüler içinde kalması, gerçek dışı asılsız suçlamaların aracı durumuna getirilmemesi de sorumluluğun zorunlu bir gereğidir.

Danıştay 12. dairesi 7.6.1979 gün ve 1979/3079, K. 1971/1449 sayılı kararıyla bir kamu görevlisinin gazetede kurumu ile ilgili olarak asılsız yazı yayımlaması üzerine, yönetimin söz konusu kişinin görevine son verilmesine ilişkin kararını yasaya uygun bulmuştur.

Oysa yukarıda belirtilen yasal sınırlamalara karşın kimi kamu görevlilerinin yetkilendirilmedikleri halde kamu görevlilerine ilişkin olarak birbirleriyle de çelişen demeçler verdikleri gözlenmiştir. Çeşitli hizmetlerdeki kamu görevlilerinin değişik ve çelişkili demeçlerinin kamuoyunu yanıltması, ters yönde etkilemesi bu yüzden kamunun zarar görmesi olasıdır. O nedenle her ne tür ve yöntemle olursa olsun yetkili kılınmayan görevlilerin kendi kamu görevleri hakkında basın organlarına bilgi ya da demeç vermelerinin özenle izlenerek gereğinin yapılacağına ve konuya ilişkin olarak gerekli duyarlığın gösterileceğini bildirmek istiyorum.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Orhan ERBUĞ
İstanbul Valisi

Hakkari, Mardin ve Siirt'teki seçim yasakları açıklandı

Diyarbakır, (A.A.) — Diyarbakır - Hakkari - Mardin Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı, bölgede 14 Ekim günü yapılacak senato üçte bir yenileme seçimleri ile ilgili bir bildiri yayınladı. Bildiri şöyle:

«Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığından bildirilmiştir:

Bildiri numarası: 7, 17 Eylül 1979

14 Ekim 1979 günü sıkıyönetim bölgesindeki Hakkari, Mardin ve Siirt illerinde Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri yapılacaktır. Bu sebeple, bilindiği gibi seçim propaganda süresi 23 Eylül 1979 sabahından 13 Ekim 1979 saat 18.00'e kadardır.

Siyasi partilerle bağımsız adayların seçim nedeni ile yapacakları propaganda konuşmaları, ilan ve matbua dağıtmalarının 298 sayılı seçimlerin temel hükümleri, seçmen kütükleri hakkındaki kanun hükümleri içerisinde serbest olduğu tabiidir.

Ancak seçimlerin düzen içerisinde selametle yapılabilmesi için aşağıdaki önlemlerin alınmasına zaruret hasıl olmuştur.

1 — Propaganda toplantıları: 171 ve 198 sayılı yasa hükümlerine göre kanunen sorumlu makamlarca saptanan ve siyasi partilerle bağımsız adaylara bildirilen toplantı mahallinde ve zamanında yapılacak, bunun dışında herhangi bir yerde toplantı yapılmayacaktır.

2 — İlçe Seçim Kurulları, yukarıdaki hususlara ilişkin propaganda alanı, günü, saati ve sırasını il Sıkıyönetim Komutan Yardımcılıklarına ve Garnizon Komutanlıklarına bildireceklerdir.

Sıkıyönetim Komutan Yardımcılıkları ve Garnizon Komutanlıkları 298 sayılı kanun çerçevesinde serbestçe propaganda ve seçim yapılması için gerekli güvenlik tedbirlerini alacaklardır.

Kapalı ve açık, toplu ve sözlü propaganda mahallerinden başka yerde toplanma, toplu gösteri ve yürüyüş yasaktır.

3 — Siyasi partiler ve bağımsız adaylar, seçim propagandası niteliğinde olması şartı ile 298 sayılı kanun çerçevesinde her çeşit el ilanı ve matbuayı serbestçe basıp, yanlarında bulundurup yayabileceklerdir.

4 — İlçe Seçim Kurullarınca partilerin afiş asması için ayrılan yerler dışında, umuma açık ve kapalı yerlere afiş, duvar ilanı, pankart, resim ve benzeri şeyler asmak ve yapıştırmak yasaktır.

5 — Açık hava ve kapalı yerlerdeki toplantılara girecek kişiler, mümkün olduğu kadar açık veya gizli paket bulundurmayacaklardır. Aksine harekette bulunanlar ile toplantıyı düzenleyenler de mesul tutulacaklardır.

6 — Sıkıyönetim Komutanlığı bildirileri ile yasaklanan diğer hususlara ilişkin yasaklamalar devam etmekte olup 13 Ekim 1979 günü saat 18.00 den sonra bütün bildirilerdeki yasaklamaların yürürlükte bulunduğunun bilinmesini rica ederim.

[illegible]

Bu arada Diyarbakır, Siirt Hakkari, Mardin ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı, 14 Ekim 1979 tarihinde yapılacak kısmi senato seçimleri ile ilgili olarak yayınladığı bildiride, siyasi partilerle, bağımsız adayların yapacakları seçim propagandalarına ilişkin bazı düzenlemeler getirdi.

TÜRKİYE, KIBRIS VE YUNANİSTAN YAPI İŞÇİLERİ SENDİKALARI KIBRIS SORUNU İLE İLGİLİ ORTAK BİR AÇIKLAMA YAPTILAR

Ankara, (Politika) — Kıbrıs İnşaat ve Ağaç Genel İşçileri Sendikası, Yunanistan Yapı ve Bağlı İşkolları Federasyonu ve DİSK'e bağlı BAYSEN ortak bir açıklama yaparak, her iki toplumun çıkarlarının dikkate alınacağı, bağımsız, egemen, bağlantısız, toprak bütünlüğüne sahip ve askerden arındırılmış bir Kıbrıs için savaşım sürdüreceklerini bildirdiler.

3-8 Eylül tarihleri arasında Polonya'nın başkenti Varşova'da yapılan 8. Uluslararası Yapı ve Malzemeleri İşçileri Sendikaları Konferansı sırasında bir araya gelen Kıbrıs İnşaat ve Ağaç Genel İşçileri Sendikası, Yunanistan Yapı ve Bağlı İşkolları Federasyonu ve Türkiye BAYSEN Sendikası delegasyonlarının ülkelerindeki genel durum ve uluslararası gelişmeler üzerine dostça bir görüşme yaptıkları belirtilen açıklamada delegasyonların barış ve yumuşama savaşımının büyük önem taşıdığını önemle vurguladıkları bildirildi.

Kıbrıs yapı emekçileri adına Nicolas Messaritis, Yunanistan yapı emekçileri adına Nicos Tzanidakis ve Türkiye yapı emekçileri adına BAYSEN Genel Başkanı Cevat Özhasırcı tarafından imzalanan ortak açıklamada özetle şöyle denildi:

«Delegasyonlar barış ve yumuşama savaşımının büyük önem taşıdığını belirttiler ve dünyadaki ve özellikle Orta Doğudaki ve Ege Denizi bölgesindeki emperyalist tertipleri mahkum ettiler. Emperyalist tertiplere karşı savaşan Filistin, İran, Lübnan ve Afgan halkları ile dayanışmalarını ifade ettiler.

Delegasyonlar Kıbrıs'ta Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk sendikaları arasında iyi ve yapıcı ilişkilerin Kıbrıs sorununun çözümü için sendikaları arasında iyi ve yapıcı ilişkilerin oluşmasını sağlayan gelişmeleri selamladılar ve bu ilişkilerin Kıbrıs sorununun çözümü için güçlü ve kesin bir temel oluşturduğunu belirttiler.

Her üç sendika her iki toplumun çıkarlarının dikkate alınacağı bağımsız, egemen, bağlantısız, toprak bütünlüğüne sahip ve demilitarize edilmiş bir Kıbrıs için savaşımlarını sürdüreceklerini açıkladılar ve emperyalistlerin ve militarist NATO çevrelerinin Enosis, bölünme ve adanın kısmen ya da tamamen başka bir devlete bağlanması girişimlerini mahkum ederler.

Delegasyonlar sendikalar arasında sağlam ve sürekli ilişkiler kurulması isteklerini dile getirir ve her üç ülkenin işçi sınıfları arasındaki birliğin bölgede barış ve toplumsal ilerlemeye büyük katkıda bulunacağına olan inançlarını ifade eder.»

KÖY-KOOP Malatya Birliği Genel Kurulu yapıldı

Malatya, (İSTA) — 38 köy kalkınma kooperatifini içinde taşıyan Köy-Koop Malatya Birliği Genel Kurulu yapıldı. Köy-Koop Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Almasulu yeniden birlik başkanlığına seçildi.

Bahçekapı köyünde yapılan genel kurulda konuşan Köy-Koop Genel Başkanı ve CHP Adana Milletvekili Nedim Tarhan kırsal alanda örgütlenmeden, devletin Köy-Koop'a yardımcı olmayışından ve Köy-Koop'un traktör ithali için hükümetin güçlük çıkardığından söz etti. Malatya Birliği Başkanı Almasulu da yaptığı konuşmada kayısı, nohut ve fasulya taban fiyatlarının saptanmasının üreticileri zor durumda bıraktığını söyledi. Bazı Malatya parlamenterlerinin de Köy-Koop aleyhine çalışmalar yürüttüğünü belirten Almasulu Köy-Koop'un kırsal kesimde örgütlenmesinin engellenemeyeceğini bildirdi.

Nurettin Almasulu'nun yeniden birlik başkanlığına getirildiği seçimlerde yönetim kurulunun diğer üyeliklerini de Ali Kasım İlhan, Hıdır Karakuş, Abdullah Selçuk, Ahmet Gürbüz paylaştılar.

İzmir'de ilkokul öğretmenleri can güvenliklerinin olmadığını savundu

TÖB-DER İzmir Şubesi ilköğretim haftasının başlaması nedeniyle düzenlediği basın toplantısında ilköğretim haftasına can güvenliğinden yoksun girdiklerini belirtti. 17-25 Eylül İlköğretim Haftası nedeniyle öğretmenlerle birlikte İzmir Milli Eğitim Müdürlüğünde bir basın toplantısı düzenleyen TÖB-DER İzmir Şubesi Yönetim Kurulunun açıklamasında, şu görüşlere yer verildi:

«Biz eğitim emekçileri bu ilköğretim haftasına da öğretim sorunlarının çözümlenmediği, fırsat eşitliğinin sağlanamadığı, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkımızın gaspedildiği bir ortamda giriyoruz. İlköğretim haftasını hergün bir ilerici yurtseverin, bir öğretmenin öldürüldüğü bir ortamda can güvenliğinden yoksun olarak kutluyoruz.»

İlkokul öğretmenleri, basın toplantısında istemlerini şöyle sıraladılar:

«1— Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanmalıdır.
2— Her semtte ve merkezi yerlerde kreş ve ana okulları açılmalıdır.
3— Ulaşım giderleri devletçe karşılanmalıdır.
4— Paso ya da servis otobüsleri düzenlenmelidir.
5— Ders kitapları ücretsiz olmalı ve demokratik bir öze kavuşturulmalıdır.»

AP Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Kurulu'nun iptali için mahkemeye başvuruyor

İzmir (THA) — Tarım Kredi Kooperatifleri Ege Bölge Birliğinin dün yapılan ve olaylı geçen genel kuruluna tepkiler sürüyor.

AP İzmir Merkez İlçe Başkanı Yavuz Onursal, genel kurulun yasa dışı olduğunu öne sürerken CHP İzmir İl Başkanı Dr. Sedat Akman, AP'lilerin tüm iddialarını reddetti.

CHP İzmir İl Başkanı Akman, basın toplantısında, Tarım Kredi Kooperatifleri Ege Birliği Genel Kurulu'nun demokratik bir seçimle sonuçlandırıldığını ve üreticinin kendisinden yana olanlar lehine oy kullandıklarının görüldüğünü söyledi.

AP İzmir Merkez İlçe Başkanı Yavuz Onursal ise düzenlediği basın toplantısında genel kurulun yasal olmadığını iddia ederek iptali için mahkemeye başvuracaklarını açıkladı. Onursal, CHP'lilerin son bir ay içinde 10 yeni kooperatif kurarak seçimleri etkilemek istediklerini ve bunun sonucunu aldıklarını belirtti.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

08.02 Günaydın
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
16.40 Türküler Geçidi
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
20.15 Köy Dağarcığı
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
00.02 Unutulmayanlar

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Uluslar ve Biz
11.40 Yaşayan Hukuk
12.40 Yörelerimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
20.00 Karma Fasıl
23.30 Haberler

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
10.00 Senfonik Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz
14.30 Nat King Cole Trio
17.09 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar, Akımlar ve Müzik
22.09 Gecenin Getirdikleri

TRT TV **Program·Haber·Eleştiri**

Yılbaşı Programlarının yapımını İstanbul Televizyonu üstlendi

İstanbul Televizyonu Program Müdürü Uğur Dündar Ankara'da verilen görevi yüklenerek döndü.

Genellikle Ankara Televizyonu yapımcılarından Ayhan Önal'ın üstlendiği yılbaşı programlarının yapımı, bu yıl İstanbul Televizyonuna verildi. Ankara'daki toplantıdan görevi üstlenerek dönen program Müdürü Uğur Dündar, hemen yapımcı arkadaşlarıyla toplanıp, çalışma programını çizmeyi tasarlıyor. Ancak, İstanbul Televizyonunun başarılı yapımcılarından Namık Kasapbaşıoğlu'nun geçirdiği trafik kazası sonucu üç ay çalışamayacak durumda olması, bir talihsizlik olarak nitelendiriliyor.

Kasapbaşıoğlu görevine döneceği günü bekliyor

Esenboğa Havaalanından kente giderken, bindiği dolmuşun karşıdan ve yanlış sollama yapan özel arabayla çarpışması sonucu ağır yaralanan Namık Kasapbaşıoğlu, yattığı hastanede görevine döneceği günleri bekliyor.

Çarpışma sonucu elindeki çanta karnına saplanan Kasapbaşıoğlu'nun dalağı parçalandı ve kaldırıldığı hastanede dalağı alındı. Hemen ameliyat olan genç yapımcının 10 gün içinde taburcu olacağı, ancak üç ay çalışmaması gerektiği bildiriliyor.

Rum TV'si renkli yayınlara başlıyor

Lefkoşe (THA) — Kıbrıs Rum Televizyonunun yakında renkli yayınlara başlayacağı bildirildi.

Renkli TV yayını konusunda Kıbrıs Rum yönetimine biri Fransız, diğeri Federal Alman olmak üzere iki firmadan teklif yapıldı. Rum Bakanlar Kurulunun, önümüzdeki günlerde konuyu görüşerek karara bağlayacağı bildiriliyor.

Rum Televizyonunun renkli yayına geçebilmesi için çeşitli TV firmaları, Rum yönetimine büyük kredi olanakları sağlamaya hazır olduğunu duyurdular.

Muppet Şov'un programları İngiltere Televizyonu'nun grevi nedeniyle tehlikede

Londra — Kermit isimli kurbağanın, bayan domuzun ve diğer kuklaların yer aldığı ünlü «Muppet Şov»un programlarının İngiltere'deki televizyon grevi nedeniyle tehlikeye girdiği bildirildi.

Muppet Şovu gerçekleştiren şirketin başkanı Lord Grade, yaptığı açıklamada, ocak ayı sonuna kadar 24 dizinin bulunduğunu belirterek, «Şu anda Fransa, Almanya ve ABD'den, programların bu ülkelerde gerçekleştirilmesiyle ilgili teklifler alıyoruz. Beş haftadır süren grevin devam etmesi halinde, programları İngiltere dışında sürdürmek zorunda kalacağız» demiştir.

Öte yandan grevi sürdüren sendika Genel Sekreteri Jack Wilson, programların yurt dışında yapılarak grev kırıcılığına gidilmesini istemediklerini bildirerek, Lord Grade'nin bu yayınları İngiltere dışında yapmayı becerebileceğini, fakat ondan sonra Muppet Şov'un İngiltere'de bir daha gösterilemeyeceğini söyledi.

Unutulanlar dizisinde «Afife» sahneye ilk çıkan Türk kadını tanıtılacak

Bir zamanlar sahneye çıktığında olay yaratan «Afife», ölüme yakın olduğu günlerde yalnız bırakılmış, aranmamıştı. 1902'de doğan Afife, 39 yaşında öldü. Darülbedayi - Şehir Tiyatrosuna 500 kuruş maaşla giren Afife, ilk sahneye çıktığında, «Müslüman bir Türk kadını nasıl sahneye çıkar» diye kıyametler kopmuştu. Kesin bir emirle sahneye çıkması engellenince, Afife özel topluluklara katılmak zorunda kaldı.

Yeni Tiyatro'da, Milli Sahne'de, Türk Tiyatrosu'nda çalışan Afife, sahne yorgunluğuna karşı uyuşturucu madde de kullandı. Giderek, çok genç yaşta çalışamaz duruma düştü. Sonra bir gazetecinin yardımıyla kendisine belediyeden 50 liralık bir yardım sağlandı. Son yıllarını Bakırköy Akıl Hastanesinde geçiren Afife'nin dramatik yaşamını ekranda Meral Taygun oynayacak.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER
19.05 Çizgi Film
19.30 Türk Halk Müziği

Türk Halk Müziği: İzmir Televizyonunca hazırlanan bugünkü Türk Halk Müziği programında, sanatçı Serpil Kaya şu türkülerle ekrana geliyor: Al Giydik Alsın Diye, Ümmü, İlmanım Sulandı, Arda Boylarında, Hani Benim A Gülüm, Bitti mi Ola Bizim İlin Söğüdü. Programı Tahsin Okyay hazırladı.

20.00 Bir Konu Bir Konuk

Bir Konu Bir Konuk: Jülide Gülizar'ın sunduğu programda, liseli bir genç kızla genç kızların sorunları üzerinde bir söyleşi yer alıyor.

20.30 HABERLER
21.15 Minik Konser

Programda Hassler'in Bahar Sevinci adlı yapıtını Walter Strauss yönetiminde Ankara Radyosu çok sesli korosu seslendiriyor.

21.20 Yeşilde Kara

Programda bir kuşun gagasından düşen tek bir zeytin tanesinin geçirdiği ilginç öykü, zeytin toplayıcılarının ve zeytinyağı, sabun fabrikası işçilerinin yaşam öyküleri, zeytinin toplanması, Ayvalık'ın doğal güzellikleriyle birlikte tarihsel gelişimi içinde anlatılmakta.

22.00 Müzik
22.20 HABERLER
AKDENİZ OYUNLARI
22.30 Yüzme
23.15 Jimnastik
24.00 DİĞER KARŞILAŞMALAR
01.00 Kapanış

TV bu gece G. Saray, Kızılyıldız maçının 2. yarısını naklen verecek

Avrupa kupalarında yapacağımız maçlar TV'de ve radyoda yayınlanacak. İstanbul'da yapılacak olan Galatasaray - Kızılyıldız maçının ikinci yarısını TV'den naklen yayınlıyor. Maçın ikinci yarısı 21.00'de yapılacak ve maçı Öztürk Pekin anlatacak.

Öte yandan Split'te Trabzonspor'un Hajduk Split ile yapacağı maçın da ikinci yarısını televizyonda izleme olanağı bulabileceğiz. Galatasaray karşılaşmasının yayını bitince, Doğan Yıldız Trabzonspor'un maçının ikinci yarısını naklen anlatmaya başlayacak.

Radyo, Avrupa kupasında yapacağımız maçların tümünü naklen yayınlıyor. Gündüz oynanacak Orduspor - Banik Ostrava karşılaşmasının ikinci yarısı saat 16.00'dan itibaren yayınlanacak.